

Ta dokument je mišljen zgolj kot dokumentacijsko orodje in institucije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti

► **B**

DIREKTIVA 2009/57/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 13. julija 2009

o varnostni konstrukciji pri prevrnitvi kmetijskih ali gozdarskih traktorjev na kolesih

(kodificirana različica)

(Besedilo velja za EGP)

(UL L 261, 3.10.2009, str. 1)

spremenjena z:

► **M1**

Direktiva Sveta 2013/15/EU z dne 13. maja 2013

Uradni list

št.	stran	datum
L 158	172	10.6.2013

DIREKTIVA 2009/57/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 13. julija 2009

o varnostni konstrukciji pri prevrnitvi kmetijskih ali gozdarskih traktorjev na kolesih

(kodificirana različica)

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 95 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Direktiva Sveta 77/536/EGS z dne 28. junija 1977 o približevanju zakonodaje držav članic o varnostni konstrukciji pri prevrnitvi kmetijskih ali gozdarskih traktorjev na kolesih ⁽³⁾ je bila večkrat bistveno spremenjena ⁽⁴⁾. Zaradi jasnosti in racionalnosti bi bilo treba navedeno direktivo kodificirati.
- (2) Direktiva 77/536/EGS je ena od posamičnih direktiv v sistemu ES-homologacije, predvidenih v Direktivi Sveta 74/150/EGS z dne 4. marca 1974 o približevanju zakonodaje držav članic o homologaciji kmetijskih ali gozdarskih traktorjev na kolesih, kakor je bila nadomeščena z Direktivo 2003/37/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. maja 2003 o homologaciji kmetijskih in gozdarskih traktorjev, njihovih priklopnikov in zamenljivih vlečenih strojev ter njihovih sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot ⁽⁵⁾ in ki določa tehnične predpise za oblikovanje in konstrukcijo kmetijskih ali gozdarskih traktorjev glede varnostne konstrukcije pri prevrnitvi. Ti tehnični predpisi se nanašajo na približevanje zakonodaje držav članic, da se omogoči uporaba postopka ES-homologacije, predvidenega v Direktivi 2003/37/EGS, za vsak tip traktorja. Zato se določbe Direktive 2003/37/ES o kmetijskih ali gozdarskih traktorjih, njihovih priklopnikih in zamenljivih vlečnih strojih, skupaj z njihovimi sistemi, sestavnimi deli in samostojnimi tehničnimi enotami vozil uporabljajo za to direktivo.

⁽¹⁾ UL C 10, 15.1.2008, str. 21.

⁽²⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 25. septembra 2007 (UL C 219 E, 28.8.2008, str. 68) in Sklep Sveta z dne 22. junija 2009.

⁽³⁾ UL L 220, 29.8.1977, str. 1.

⁽⁴⁾ Glej del A Priloge X.

⁽⁵⁾ UL L 171, 9.7.2003, str. 1.

▼B

- (3) Ta direktiva ne bi smela posegati v obveznosti držav članic v zvezi z roki za prenos v nacionalno pravo in za začetek uporabe direktiv, navedenimi v delu B Priloge X –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Ta direktiva se uporablja za traktorje, opredeljene v točki (j) člena 2 Direktive 2003/37/ES z naslednjimi značilnostmi:

- (a) oddaljenost od tal pod zadnjo osjo ne presega 1 000 milimetrov;
- (b) stalen ali nastavljiv kolotek ene od pogonskih gredi je 1 150 milimetrov ali več;
- (c) možnost namestitve večtočkovnega priključnega drogova za priključne stroje in vlečne naprave;
- (d) masa med 1,5 in 6 tonami, ki ustreza masi neobremenjenega traktorja, kakor je opredeljena v točki 2.1.1 Priloge I k Direktivi 2003/37/ES, vključno z varnostno konstrukcijo, ki je nameščena v skladu s to direktivo, in pnevmatikami največje velikosti, ki jih je priporočil proizvajalec.

Člen 2

1. Vsaka država članica podeli ES-homologacijo sestavnega dela za vsak tip varnostne konstrukcije in njeno pritrditev na traktor, ki izpolnjuje zahteve za izdelavo in preskušanje, določene v prilogah I do V.

2. Država članica, ki je podelila ES-homologacijo sestavnega dela, sprejme potrebne ukrepe za preverjanje skladnosti proizvodnje s homologiranim tipom po potrebi v sodelovanju s pristojnimi organi drugih držav članic. Takšno preverjanje se omeji na naključne vzorce.

Člen 3

Države članice izdajo za vsak tip varnostne konstrukcije in njeno pritrditev na traktor, ki jo homologirajo v skladu s členom 2, proizvajalcu traktorja ali varnostne konstrukcije oziroma njegovemu pooblaščenemu zastopniku oznako ES-homologacije sestavnega dela v skladu z vzorcem, prikazanim v Prilogi VI.

Države članice sprejmejo vse ustrezne ukrepe za preprečitev uporabe označb, ki bi lahko povzročile zamenjavo med varnostno konstrukcijo, katere tip je bil homologiran v skladu s členom 2, in drugimi napravami.

▼B*Člen 4*

1. Nobena država članica ne sme prepovedati dajanja v promet varnostne konstrukcije ali njene pritrditve na traktor zaradi njene izdelave, če ima oznako ES-homologacije sestavnega dela.
2. Kljub temu pa lahko država članica prepove dajanje v promet za varnostno konstrukcijo, ki ima oznako ES-homologacije sestavnega dela, ki pa dosledno ne ustreza homologiranemu tipu.

Ob navedbi razlogov za svojo odločitev država članica o sprejetih ukrepih takoj obvesti druge države članice in Komisijo.

Člen 5

Pristojni organi vsake države članice v roku enega meseca pošljejo pristojnim organom drugih držav članic izvod certifikatov o homologaciji sestavnega dela. Vzorec certifikata je podan v Prilogi VII in mora biti izpolnjen za vsak tip varnostne konstrukcije, ki ga ti organi homologirajo ali zavrnejo.

Člen 6

1. Če država članica, ki je podelila ES-homologacijo sestavnega dela, ugotovi, da več varnostnih konstrukcij in njihova pritrditev na traktor, ki imajo enako oznako ES-homologacije sestavnega dela, niso skladni s tipom, ki mu je podelila homologacijo, sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev skladnosti proizvodnje s homologiranim tipom. Pristojni organi te države članice obvestijo pristojne organe v drugih državah članicah o sprejetih ukrepih, ki se lahko po potrebi razširijo na preklic ES-homologacije sestavnega dela, če gre za resno in ponavljajočo se neskladnost. Navedeni organi sprejmejo enake ukrepe, če jih pristojni organi druge države članice obvestijo o takšni neskladnosti.
2. Pristojni organi držav članic v roku enega meseca obvestijo drug drugega o vsakem preklicu ES-homologacije sestavnega dela in o razlogih za vsak tak ukrep.

Člen 7

Vsako odločitev o zavrnitvi ali preklicu homologacije sestavnega dela za varnostno konstrukcijo in njeni pritrditvi na traktor ali za prepoved njenega dajanja v promet ali uporabo, sprejeto skladno s predpisi, sprejetimi za izvajanje te direktive je treba podrobno utemeljiti. S takšno odločitvijo se seznanijo prizadeto stranko, hkrati pa se navede razpoložljiva pravna sredstva, skladno z veljavno zakonodajo v državah članicah, in o rokih za njihovo uveljavitev.

Člen 8

1. Države članice ne smejo zavrniti podelitve ES-homologacije, izdaje dokumenta iz člena 2(u) Direktive 2003/37/ES ali podelitve nacionalne homologacije za tip traktorja zaradi razlogov v zvezi z varnostno konstrukcijo pri prevrnitvi, če ta izpolnjuje zahteve iz prilog I do IX.

▼B

2. Države članice ne smejo izdati dokumenta iz člena 2(u) Direktive 2003/37/ES za tip traktorja, če ne izpolnjuje zahtev iz te direktive.

Države članice lahko zavrnejo podelitev nacionalne homologacije za tip traktorja, če ne izpolnjuje zahtev te direktive.

Člen 9

Države članice ne smejo zavrniti registracije ali prepovedati prodaje, začetka uporabe ali uporabe traktorjev zaradi razlogov v zvezi z varnostno konstrukcijo pri prevrnitvi, če ta izpolnjuje zahteve iz prilog I do IX.

Člen 10

V zvezi z ES-homologacijo mora biti vsak traktor, na katerega se nanaša člen 1, opremljen z varnostno konstrukcijo, ki izpolnjuje zahteve iz prilog I do IV.

Člen 11

Spremembe, potrebne za prilagoditev zahtev iz prilog I do IX tehničnemu napredku, se sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 20(3) Direktive 2003/37/ES.

Člen 12

Države članice predložijo Komisiji besedila temeljnih določb predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 13

Direktiva 77/536/EGS, kakor je bila spremenjena z akti iz dela A Priloge X, se razveljavi brez poseganja v obveznosti držav članic v zvezi z roki za prenos v nacionalno pravo in za začetek uporabe direktiv, navedenimi v delu B Priloge X.

Sklicevanja na razveljavljeno direktivo se štejejo za sklicevanja na to direktivo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge XI.

Člen 14

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2010.

Člen 15

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

SEZNAM PRILOG

- PRILOGA I* Pogoji za ES-homologacijo sestavnega dela
- PRILOGA II* Pogoji za preskušanje trdnosti varnostne konstrukcije in trdnosti njene pritrditve na traktor
- PRILOGA III* Preskusni postopki
- PRILOGA IV* Slike
- PRILOGA V* Vzorec poročila o preskusu za ES-homologacijo sestavnega dela glede trdnosti varnostne konstrukcije (varnostne kabine ali okvirja) in trdnosti njene pritrditve na traktor
- PRILOGA VI* Oznake
- PRILOGA VII* Vzorec certifikata o ES-homologaciji sestavnega dela
- PRILOGA VIII* Pogoji za ES-homologacijo
- PRILOGA IX* Vzorec priloge k certifikatu o ES-homologaciji traktorja glede trdnosti varnostne konstrukcije (varnostne kabine ali okvirja) in trdnosti njene pritrditve na traktor
- PRILOGA X* Del A: Razveljavljena direktiva s seznamom sprememb
Del B: Roki za prenos v nacionalno pravo in za začetek uporabe
- PRILOGA XI* Korelacijska tabela

▼B*PRILOGA I***Pogoji za ES-homologacijo sestavnega dela****1. OPREDELITEV POJMA**

- 1.1 Varnostna konstrukcija (varnostna kabina ali okvir) je konstrukcija na traktorju, katere glavni namen je preprečiti ali zmanjšati nevarnosti za voznika traktorja, če se ta prevrne med normalno uporabo.
- 1.2 Značilnost konstrukcij iz točke 1.1 je, da pri prevrnitvi zagotovijo varen prostor, ki je dovolj velik, da zavaruje voznika.

2. SPLOŠNE ZAHTEVE

- 2.1 Vsaka varnostna konstrukcija in njena pritrditev na traktor morata biti načrtovani in narejeni tako, da izpolnjujeta glavni namen, določen v točki 1.
- 2.2 Ta zahteva se preverja po eni izmed dveh preskusnih metod, opisanih v Prilogi III. Izbira metode je odvisna od mase traktorja:

za traktorje z maso opredeljeno v členu 1 – del B Priloge III,

za traktorje z maso večjo od 1,5 in ne večjo od 3,5 tone – del A Priloge III,

za traktorje z obrnljivim vozniškim položajem (tj. z obrnljivim sedežem in volanom) ali opremljene z dodatnimi sedeži se uporablja samo preizkusna metoda, opisana v delu B Priloge III.

3. VLOGA ZA ES-HOMOLOGACIJO SESTAVNEGA DELA

- 3.1 Vlogo za podelitev ES-homologacije sestavnega dela v zvezi s trdnostjo varnostne konstrukcije in trdnostjo njene pritrditve na traktor predloži proizvajalec traktorja ali proizvajalec varnostne konstrukcije ali njihovi pooblaščen zastopniki.
- 3.2 Vloga za podelitev ES-homologacije sestavnega dela mora imeti priloženo dokumentacijo v treh izvodih z naslednjimi podatki:

splošna sestavna risba v merilu ali podatki o merah glavnih delov varnostne konstrukcije. Risba mora vsebovati tudi podrobnosti pritrdilnih elementov,

fotografije s strani in od zadaj, ki prikazujejo podrobnosti pritrditve,

kratek opis varnostne konstrukcije, vključno s tipom konstrukcije, s podrobnostmi o pritrditvi na traktor, in če je treba, s podrobnostmi o zaščitnih oblogah, z načinom dostopa in izhoda v sili, s podrobnostmi o notranjem oblažjenju, pripravami za preprečevanje nadaljnega prevračanja, s podrobnostmi o ogrevanju in prezračevanju,

podrobnosti o uporabljenih materialih za nosilne elemente konstrukcije in pritrdilne elemente (glej Prilogo V).

▼B

- 3.3 Primer tipa traktorja, za katerega je namenjen tip varnostne konstrukcije, ki je v postopku homologacije, se preda tehnični službi, pristojni za izvedbo preskusov za homologacijo sestavnega dela. Ta traktor mora biti opremljen z varnostno konstrukcijo.
- 3.4 Imetnik ES-homologacije sestavnega dela lahko zaprosi za razširitev te homologacije na druge tipe traktorjev. Pristojni organ, ki je podelil prvotno ES-homologacijo sestavnega dela, odobri tudi razširitev, če homologirana varnostna konstrukcija in tip(-i) traktorja (traktorjev), za katere je vložena zahteva za razširitev, izpolnjujeta (izpolnjujejo) naslednje pogoje:
- masa traktorja brez dodatnih uteži, kakor je opredeljena v točki 1.3 Priloge II, ne sme presežati več kot 5 odstotkov od referenčne mase preskušane primerka,
- način pritrditve in sestavni deli traktorja, na katere se pritrjuje, morajo biti enaki,
- kateri koli sestavni deli, kot so blatniki in pokrov motorja, ki so lahko podpora za varnostno konstrukcijo, morajo biti enaki,
- lega sedeža se ne sme spremeniti.
4. OZNAČBE
- 4.1 Vsaka varnostna konstrukcija, ki je skladna s homologiranim tipom sestavnega dela, mora imeti naslednje označbe:
- 4.1.1 blagovno znamko ali ime;
- 4.1.2 homologacijsko oznako sestavnega dela, skladno z vzorcem iz Priloge VI;
- 4.1.3 serijsko številko na varnostni konstrukciji;
- 4.1.4 znamko in tip(-e) traktorja (traktorjev), za katerega (katere) je namenjena varnostna konstrukcija.
- 4.2 Vsi ti podatki morajo biti navedeni na tablici.
- 4.3 Te označbe morajo biti vidne, čitljive in neizbrisne.

PRILOGA II

Pogoji za preskušanje trdnosti varnostne konstrukcije in njene pritrditve na traktor

1. SPLOŠNE ZAHTEVE

1.1 Nameni preskusa

Preskusi se opravijo s posebnimi pripravami, ki simulirajo obremenitve varnostne konstrukcije v primeru prevrnitve traktorja. S temi preskusi, opisanimi v Prilogi III, se ugotovi trdnost varnostne konstrukcije in pritrditvenih mest na traktorju.

1.2 Priprava na preskus

1.2.1 Varnostna konstrukcija se mora preskusiti na traktorju, za katerega je načrtovana. Na traktor mora biti pritrjena po navodilih proizvajalca traktorja in/ali proizvajalca varnostne konstrukcije.

1.2.2 Traktor mora biti za preskuse opremljen z vsemi konstrukcijskimi sestavnimi deli iz serijske proizvodnje, ki vplivajo na trdnost varnostne konstrukcije ali so potrebni za preskus trdnosti.

Sestavni deli, ki bi lahko povzročali nevarnost v varnostnem območju, morajo tudi biti pritrjeni tako, da se lahko preverijo po zahtevah iz točke 4.1 te priloge.

1.2.3 Preskusi se opravijo na mirujočem traktorju.

1.3 Masa traktorja

Izmerjena masa W , ki se uporabi v formulah (glej dela A in B Priloge III) za izračun višine padca (nihaja) udarnega telesa in udarne sile, mora biti najmanj tolikšna, kot je določena v točki 2.1.1 Priloge I k Direktivi 2003/37/ES (to je brez mase neobvezne opreme, vendar z maso hladilnih sredstev, olj, goriva, orodja in voznika), skupaj z maso varnostne konstrukcije, manj 75 kg. Ne upošteva se masa dodatnih uteži zadaj ali spredaj, dodatnih uteži koles, pripetega orodja, pripete opreme ali katerih koli posebnih delov.

2. OPREMA IN PRIPRAVE

2.1 Masa udarnega telesa

2.1.1 Udarno telo se obesi z dvema verigama ali žičnima vrvema na tečaj najmanj 6 m nad tlemi. Omogočeno mora biti neodvisno nastavljanje višine obešenja udarnega telesa in kota med udarnim telesom in nosilnima verigama ali žičnima vrvema.

2.1.2 Masa udarnega telesa mora biti $2\,000 \pm 20$ kg brez upoštevanja mase verig ali žičnih vrvi, katerih masa ne sme presegati 100 kg. Dolžina stranic čelne ploskve udarnega telesa mora biti 680 ± 20 mm (glej sliko 4 iz Priloge IV). Udarno telo je treba napolniti z materialom tako, da ostane lega težišča nespremenjena.

2.1.3 Na razpolago mora biti naprava, ki viseče udarno telo potegne kot nihalo na višino, ki je določena za vsak preskus. Hitri odpenjalni mehanizem sprosti udarno telo, da zaniha navzdol, ne da bi se mu spremenil nagib glede na nosilni verigi ali žični vrvi.

▼B

- 2.2 Pritrditev nihalnih nosilnih verig ali žičnih vrvi
- Tečaja, na katerih sta pritrjeni nihalni verigi ali žični vrvi, morata biti togo vgrajena, njun premik v katero koli smer ne sme presegati 1 % višine padca.
- 2.3 Pritrditev traktorja
- 2.3.1 Traktor se priveže s spenjalnimi in nateznimi pripravami na privezna držala, ki so trdno pritrjena na togi betonski podlagi. Držala morajo biti razporejena tako, da se traktor lahko priveže, kakor je prikazano na slikah 5, 6 in 7 Priloge IV. Pri vsakem preskusu morajo kolesa traktorja in podstavki za vse osi stati na togi podlagi.
- 2.3.2 Za razliko od napenjalnih priprav in priveznih držal, morajo vrvi, s katerimi se priveže traktor, ustrezati naslednjim zahtevam.
- Žična vrvi je lahko vsaka okrogla pletenica z jedrom iz vlaknin, spleta 6×19 , v skladu z ISO 2408. Imenski premer vrvi znaša 13 mm.
- 2.3.3 Osrednji tečaj zgibno krmiljenega traktorja mora biti podprt in primerno povezan za udare s prednje, zadnje, bočne strani in tlačne preskuse ter dodatno podprt ob strani za udar z boka. Ni nujno, da sta prednji in zadnji kolesi v ravni liniji, če to olajša pritrnitev ustreznih žičnih vrvi.
- 2.4 Podpora kolesa in tram
- 2.4.1 Tram se uporabi za podprtje kolesa pri udaru z boka, kakor je prikazano na sliki 7 Priloge IV.
- 2.4.2 Tram iz mehkega lesa, kvadratnega prereza približno 150×150 mm, se pritrdi na podlago za oporo kolesu na nasprotni strani udara, kakor je prikazano na slikah 5, 6 in 7 Priloge IV.
- 2.5 Podprtje in privez zgibno krmiljenega traktorja
- 2.5.1 Za zgibno krmiljene traktorje se uporabijo dodatne podpore in vezi, ki omogočijo, da je del traktorja, na katerem je varnostna konstrukcija, enako trdno pritrjen kot pri togi izvedbi traktorja.
- 2.5.2 Dodatne posebne podrobnosti za udarne in tlačne preskuse so podane v Prilogi III.
- 2.6 Oprema za tlačni preskus
- Oprema, prikazana na sliki 8 Priloge IV, mora biti zmožna prenesti na varnostno konstrukcijo tlačno silo preko togega droga širine 250 mm, ki je pritrjen na stiskalno ogrodje s kardanskimi zgibi. Pod osi traktorja se namestijo primerna stojala, da se tlačna sila ne prenaša na kolesa traktorja.
- 2.7 Merilne naprave
- 2.7.1 Za preskuse, določene v delih A in B Priloge III, se mora uporabljati priprava, na kateri je drsni obroč, drsno nameščen na vodoravni drog, namenjena za merjenja razlike med največjo trenutno deformacijo in trajno deformacijo med bočnim udarnim preskusom.

▼B

2.7.2 Pri preskusih, določenih v delu A Priloge III, se po laboratorijskem preskusu naredijo meritve, da se ugotovi, ali je kateri koli del varnostne konstrukcije prodril v varen prostor, določen v točki 2 dela A Priloge III.

2.7.3 Za preskuse, določene v delu B Priloge III, mora biti na razpolago taka oprema – lahko vključuje tudi fotografsko – da se po laboratorijskem preskusu lahko ugotovi, ali se je kateri koli del varnostne konstrukcije med preskušanjem dotaknil meje varnega prostora, ki je določen v točki 2 dela B Priloge III, ali celo prodril vanj.

2.8 Dovoljena odstopanja pri merjenju

Med preskušanjem so dovoljena naslednja odstopanja pri merjenju:

2.8.1 dolžinske mere, merjene med preskušanjem (razen točke 2.8.2); mere varnostne konstrukcije in traktorja, varnega prostora ter deformacije koles pri pritrtjevanju za udarne preskuse: ± 3 mm;

2.8.2 višina udarnega telesa, pripravljenega za udarni preskus: ± 6 mm;

2.8.3 izmerjena masa traktorja: ± 20 kg;

2.8.4 obremenitev pri tlačnem preskusu: ± 2 %;

2.8.5 kot nosilnih verig ali žičnih vrvi na mestu udara: $\pm 2^\circ$.

3. PRESKUSI

3.1 Splošne zahteve

3.1.1 Zaporedje preskusov

3.1.1.1 Seznam in zaporedje preskusov mora biti sledeče. Številke na desni pomenijo točke iz delov A in B Priloge III, v katerih so opisani preskusi:

1. udar z zadnje strani:	1.1,
2. tlačni preskus zadaj:	1.4,
3. udar s prednje strani:	1.2,
4. udar z bočne strani:	1.3,
5. tlačni preskus spredaj:	1.5.

3.1.1.2 Če se med preskušanjem premakne ali zlomi kateri koli del pritrdilne opreme, se mora preskus ponoviti.

3.1.1.3 Med preskušanjem se ne smejo na traktorju ali varnostni konstrukciji opraviti nobena popravila ali prilagoditve.

3.1.1.4 Med preskušanjem mora biti menjalnik traktorja v prostem teku, zavore pa sproščene.

3.1.1.5 V primeru traktorja z obrnljivim vozniškim položajem (tj. z obrnljivim sedežem in volanom) se prvi udar izvede vzdolžno na strani največje mase (z več kot 50 % mase traktorja). Temu sledi tlačni preskus na isti skrajni del. Drugi udar se izvede na najlažji skrajni del, tretji pa z boka. Nazadnje se izvede drugi tlačni preizkus na najlažji skrajni del.

▼ B

3.1.2 Kolotek

Nastavitev širine kolotka zadnjih koles se izbere tako, da po možnosti varnostna konstrukcija med preskusom ni podprta z pnevmatikami.

3.1.3 Odstranitev sestavnih delov, ki ne pomenijo nevarnosti

Vsi sestavni deli traktorja in varnostne konstrukcije, ki kot celota predstavljajo zaščito za voznika – vključno z zaščito pred vremenskimi vplivi – morajo biti vgrajeni na traktor pred preskušanjem. Lahko se odstranijo prednja, bočna in zadnja okna iz varnostnega stekla ali podobnega materiala in vse odstranljive plošče, oprema in pripomočki, ki ne vplivajo na trdnost konstrukcije, ter ne morejo povzročiti nobene nevarnosti pri prevrnitvi.

3.1.4 Smer udarcev

Preskus z udarom z bočne strani se izvede na tisti bočni strani traktorja, kjer se pričakuje največja deformacija zaradi bočnega udara. Udar z zadnje strani mora biti usmerjen na rob, ki je najbolj oddaljen od mesta bočnega udara, udar s prednje strani pa na rob, ki je najbližje mestu bočnega udara.

3.1.5 Tlak v pnevmatikah in deformacija pnevmatik

Pnevmatike ne smejo biti napolnjene z vodo. Tlaki v pnevmatikah in deformacije pnevmatik na kolesih, ki so vgrajena pri preskusih, morajo biti skladni s podatki iz sledeče tabele:

	Tlak v pnevmatikah (v barih)				Deformacija (v mm)	
	Radialne pnevmatike		Diagonalne pnevmatike		Prednje	Zadnje
	Prednje	Zadnje	Prednje	Zadnje		
Pogon na štiri kolesa, enako velika prednja in zadnja kolesa	1,20	1,20	1,00	1,00	25	25
Pogon na štiri kolesa, prednja kolesa manjša kot zadnja	1,80	1,20	1,50	1,00	20	25
Pogon na dve kolesi	2,40	1,20	2,00	1,00	15	25

4. VREDNOTENJE REZULTATOV

4.1 Varnostna konstrukcija, predložena na ES-homologacijo sestavnega dela, zadošča zahtevam trdnosti, če izpolnjuje naslednje zahteve:

4.1.1 ne smejo se pojaviti nobeni lomi in razpoke, opisani v točki 3.1 delov A in B Priloge III;

4.1.2 za preskuse iz dela A Priloge III: noben del varnega prostora ni izven varnostne konstrukcije;

za preskuse iz dela B Priloge III: med vsemi udarnimi in deformacijskimi preskusi varnostna konstrukcija pri prevrnitvi ni prodrla v noben del varnega prostora, prav tako ni noben del varnega prostora izven varnostne konstrukcije, kakor je opisano v točki 3.2 dela B Priloge III;

▼B

- 4.1.3 za preskuse iz dela A Priloge III: razlika med največjimi trenutnimi in trajnimi deformacijami iz točke 3.3 dela A Priloge III, ne sme presegati 15 cm;
- za preskuse iz dela B Priloge III: med preskusom z udarom z boka razlika med največjimi trenutnimi in trajnimi deformacijami iz točke 3.3 dela B Priloge III, ne sme presegati 25 cm.
- 4.2 Pokazati se ne sme nobena druga posebna nevarnost, ki ogroža voznika, npr.: vrsta stekla, ki pri razbitju povzroči nevarne drobce, nezadostno oblazinjenje na stropu kabine ali na mestu, kamor lahko udari voznikova glava.
5. POROČILO O PRESKUSU
- 5.1 Poročilo o preskusu se priloži k certifikatu o ES-homologaciji sestavnega dela, navedenem v Prilogi VII. Oblika poročila je prikazana v Prilogi V. Poročilo mora vsebovati:
- 5.1.1 splošen opis oblike in sestave varnostne konstrukcije, vključno z materiali in opremo; zunanje mere traktorja s pritrjeno varnostno konstrukcijo; glavne notranje mere; najmanjšo oddaljenost od volana; bočno razdaljo od volana do varnostne konstrukcije; višino strehe varnostne konstrukcije nad sedežem ali referenčno točko sedeža in nad pohodno ploščo, če ta obstaja; podrobnosti o delih za vstop in izstop in za izstop v sili, ki ga sestavljajo deli varnostne konstrukcije; podrobnosti o ogrevalnem, in če je vgrajen, prezračevalnem sistemu;
- 5.1.2 podrobnosti o vseh posebnih pripravah, kot na primer o napravah ki preprečujejo nadaljnje prevračanje traktorja;
- 5.1.3 kratek opis kakršnega koli oblazinjenja znotraj, ki je namenjeno za zmanjševanje poškodb glave ali ramen ali za zmanjševanje hrupa;
- 5.1.4 izjava o tipu vetrobranskega stekla in zasteklitve.
- 5.2 Poročilo mora jasno opredeliti tip traktorja (blagovno znamko, tip, trgovski opis itd.), ki je bil preskušen, in tipe, za katere je varnostna konstrukcija namenjena.
- 5.3 Če je ES-homologacija sestavnega dela razširjena tudi na druge tipe traktorjev, mora poročilo vsebovati natančne navedbe iz certifikata o ES-homologaciji sestavnega dela in natančne navedbe glede na zahteve, določene v točki 3.4 Priloge I.

PRILOGA III

PRESKUSNI POSTOPKI

A – Preskusna metoda I

1. UDARNI IN TLAČNI PRESKUSI
 - 1.1 Udar z zadnje strani
 - 1.1.1 Traktor mora biti glede na udarno telo postavljen tako, da čelna ploskev udarnega telesa skupaj z nosilnima verigama ali nosilnima žičnima vrvema tvori z navpičnico kot 20° v trenutku, ko se udarno telo dotakne varnostne konstrukcije, razen če ta tvori na mestu udara med deformacijo večji kot z navpičnico. Tedaj mora biti čelna ploskev udarnega telesa z dodatnimi nosilnimi vezmi naravnana tako, da je vzporedna z varnostno konstrukcijo na mestu udara v trenutku največje deformacije, pri tem pa tvorijo nosilne verige ali žične vrvi prav tako kot 20° z navpičnico. Poskrbeti je treba, da se zmanjša težnja vrtenja udarnega telesa okoli točke udara. Udarno telo mora biti obešeno tako, da pot njegovega težišča poteka skozi točko udara.

Predvidena točka udara mora biti tisti del varnostne konstrukcije, za katerega je najbolj verjetno, da bo prvi udaril ob tla, če se traktor prevrne nazaj, običajno je to gornji rob. Lega težišča udarnega telesa mora biti v vodoravni smeri oddaljena za $1/6$ širine zgornjega roba varnostne konstrukcije navznoter od navpične ravnine, vzporedne z vzdolžno sredinsko ravnino traktorja in ki se dotika skrajnega zgornjega zunanega roba varnostne konstrukcije.

Če se krivina nosilca na zadnji strani varnostne konstrukcije začne na večji razdalji od skrajne zunanje navpične ravnine, kot je zgoraj določena, se udar usmeri na začetek krivine, to je na točko, kjer je tangenta krivine pravokotna na sredinsko ravnino traktorja (glej sliko 9 Priloge IV).

Če nek štrleči del predstavlja neprimerno površino za udarno telo, se na ta del pritrdi pločevina ustrezne debeline in širine ter dolžine približno 300 mm tako, da ne vpliva na trdnost varnostne konstrukcije pri prevrnitvi.

- 1.1.2 Togi traktorji se privežejo na podlago. Pritrdilna mesta za vezi so približno 2 m za zadnjo osjo in 1,5 m pred prednjo osjo ter morajo biti ali v ravnini, v kateri zaniha težišče nihala, ali pa mora več vezi prenesti rezultirajočo silo v tej ravnini, kakor je prikazano na sliki 5 Priloge IV.

Vezi morajo biti napete tako, da se pnevmatike prednjih in zadnjih koles stisnejo toliko, kolikor je nakazano v točki 3.1.5 Priloge II. Ko so vezi zategnjene, se pred zadnja kolesa tesno pritrdi kvadraten lesen tram preseka 150×150 mm.

- 1.1.3 Zgibno krmiljeni traktorji morajo imeti obe osi privezani na podlago. Os dela traktorja, na katero je nameščena varnostna konstrukcija, je privezana tako kot je zadnja os na sliki 5 Priloge IV. Zgib mora biti podprt s kvadratnim tramom, preseka 100×100 mm, in trdno zvezan z žično vrvjo na pritrdilna mesta na podlagi.

▼B

- 1.1.4 Udarno telo se potegne nazaj toliko, da je višina težišča nad točko udara enaka vrednosti, izračunani po naslednji formuli:

$$H = 125 + 0,020 W$$

kjer je H višina padca v milimetrih in W masa traktorja, kakor je opredeljena v točki 1.3 Priloge II.

Udarno telo se nato sprosti, da udari v varnostno konstrukcijo.

- 1.2 Udar s prednje strani

- 1.2.1 Traktor mora biti glede na udarno telo postavljen tako, da čelna ploskev udarnega telesa skupaj z nosilnima verigama ali nosilnima žičnima vrvema z navpičnico tvori kot 20° v trenutku, ko se udarno telo dotakne varnostne konstrukcije, razen če ta tvori na mestu udara med deformacijo večji kot z navpičnico. Tedaj mora biti čelna ploskev udarnega telesa z dodatnimi nosilnimi vezmi naravnana tako, da je vzporedna z varnostno konstrukcijo na mestu trčenja v trenutku največje deformacije, pri tem pa tvorijo nosilne verige ali žične vrvi prav tako kot 20° z vertikalo. Poskrbeti je treba, da se zmanjša težnja vrtenja udarnega telesa okoli točke udara. Udarno telo mora biti obešeno tako, da pot njegovega težišča poteka skozi točko udara.

Predvidena točka udara mora biti tisti del varnostne konstrukcije, za katerega je najbolj verjetno, da bo prvi udaril ob tla, če se traktor prevrne na bok pri vožnji naprej, običajno je to gornji prednji rob. Lega težišča udarnega telesa ne sme biti v oddaljena za več kot 80 mm navznoter od navpične ravnine, vzporedne z vzdolžno sredinsko ravnino traktorja in ki se dotika skrajnega zgornjega zunanjšega roba varnostne konstrukcije.

Če pa se krivina na prednji strani varnostne konstrukcije v horizontalni smeri začne na razdalji, večji od 80 mm, se udar usmeri na začetek krivine, to je na točko, kjer je tangenta krivine pravokotna na sredinsko ravnino traktorja (glej sliko 9 Priloge IV).

- 1.2.2 Togi traktorji se privežejo na podlago, kakor je razvidno s slike 6 Priloge IV. Pritrdilna mesta za vezi so približno 2 m za zadnjo osjo in 1,5 m pred prednjo osjo.

Vezi morajo biti napete tako, da se pnevmatike prednjih in zadnjih koles stisnejo toliko, kolikor je navedeno v točki 3.1.5 Priloge II. Ko so vezi zategnjene, se za zadnja kolesa tesno pritrdi lesen tram preseka 150×150 mm.

- 1.2.3 Traktorji z zgibnim krmiljenjem morajo imeti obe osi privezani na podlago. Os dela traktorja, na katero je nameščena varnostna konstrukcija, mora biti pritrjena tako, kot je pritrjena prednja os na sliki 6 Priloge IV. Zgib mora biti podprt s kvadratnim tramom preseka 100×100 mm in trdno zvezan z žično vrvjo na privezna držala na podlagi.

- 1.2.4 Udarno telo se potegne nazaj toliko, da je višina težišča nad točko udara enaka vrednosti, izračunani po formuli:

$$H = 125 + 0,020 W.$$

▼B

- 1.3 Udar z boka
- 1.3.1 Traktor mora biti glede na udarno telo postavljen tako, da je čelna ploskev udarnega telesa skupaj z nosilnima verigama ali nosilnima žičnima vrvema v trenutku udara navpična, razen če varnostna konstrukcija na mestu udara med odklonom udarnega telesa ni navpična. Tedaj mora biti čelna ploskev udarnega telesa z dodatnimi podporami naravnana tako, da je vzporedna z varnostno konstrukcijo na mestu udara v trenutku največje deformacije, pri tem pa verigi ali žični vrvi ostaneta navpični. Udarno telo mora biti obešeno tako, da pot njegovega težišča poteka skozi točko udara.

Predvidena točka udara mora biti tisti del varnostne konstrukcije, za katerega je najbolj verjetno, da bo prvi udaril ob tla, če se traktor prevrne na bok, običajno je to zgornji rob. Razen če ni očitno, da lahko neki drugi del tega roba prvi udari ob tla, je točka udara v ravnini, ki je pravokotna na sredinsko ravnino traktorja in poteka skozi sredino sedeža, ko je le ta nastavljen v srednji položaj. Poskrbeti je treba za zmanjšanje težnje udarnega telesa, da bi se zavrtelo okrog točke udara.

- 1.3.2 Pri togih traktorjih se vsaka os, katere lega je toga glede na varnostno konstrukcijo, priveže na podlago na strani, na kateri se izvede udar. Pri traktorjih s pogonom na dve kolesi je to običajno zadnja os, kakor je prikazano na sliki 7 Priloge IV. Okoli osi sta nameščeni dve vrvi, ki sta privezani navpično pod osjo, ena vrv je privezana na pritrdilno mesto približno 1,5 m pred osjo, druga pa približno 1,5 m za osjo. Vrvi morajo biti napete toliko, da je deformacija pnevmatik ob vezeh tolikšna, kot je navedeno v točki 3.1.5 Priloge II. Ko so vrvi zategnjene, se kolo na nasprotni strani udarnega telesa podpre z lesenim tramom, ki mora biti na tleh tako zavarovan, da je tesno naslonjen na platišče kolesa med udarom, kakor je prikazano na sliki 7 Priloge IV. Dolžina trama mora biti izbrana tako, da naslonjen na kolo tvori z vodoravno podlago kot $30 \pm 3^\circ$. Dolžina mora biti 20- do 25-kratnik debeline, širina pa dve- do trikratnik debeline. Obema osema je treba onemogočiti osni premik s tramom, ki je pritrjen na tla na zunanji strani tistega kolesa, ki leži na nasprotni strani udara.
- 1.3.3 Zgibno krmiljeni traktor mora biti privezan tako, da je del traktorja, ki nosi varnostno konstrukcijo, enako trdno pritrjen na podlago kot toga izvedba traktorja.

Zgibno krmiljeni traktorji morajo imeti obe osi privezani na podlago. Os dela traktorja, na katero je nameščena varnostna konstrukcija, mora biti privezana in podprta v skladu s sliko 7 Priloge IV. Zgib mora biti vertikalno podprt s tramom kvadratnega preseka velikosti najmanj 100×100 mm in trdno privezan z žično vrvjo na privezne elemente na podlagi. Uporabiti je treba tudi poševni podporni tram za zgib in ga pritrčiti na podlago tako, da ima enak učinek kot podpora zadnjega kolesa in omogoča podobno podporo kot za togo izvedbo traktorja.

- 1.3.4 Udarno telo se potegne nazaj toliko, da je višina težišča nad točko udara enaka vrednosti, izračunani po naslednji formuli:

$$H = 125 + 0,150 W.$$

▼B

1.4 Tlačni preskus zadaj

Traktor mora biti postavljen v stiskalno napravo, opisano v točki 2.6 Priloge II in prikazano na slikah 8 in 10 Priloge IV, tako, da leži zadnji rob pritisknega droga na skrajnem zadnjem nosilnem delu varnostne konstrukcije. Vz dolžna sredinska ravnina traktorja je pri tem na sredini med točkama prijemališč sil na pritisknem drogu.

Pod osi se namestijo stojala, tako da pnevmatike ne prenašajo tlačne sile. Uporabljen obremenitev je dvakrat večja od mase traktorja, kot je opredeljena v točki 1.3 Priloge II. Po potrebi je treba privezati tudi sprednji del traktorja.

1.5 Tlačni preskus spredaj

1.5.1 Tlačni preskus spredaj se izvaja enako kot tlačni preskus zadaj, le da leži prednji del pritisknega droga na skrajnem prednjem delu varnostne konstrukcije.

1.5.2 Če prednji del strehe varnostne konstrukcije ne prenese polne obremenitve tlačnega preskusa, se obremenjuje toliko časa, dokler se streha toliko ne ukrivi, da sovpada z ravnino, ki povezuje zgornji del varnostne konstrukcije z delom prednje strani traktorja, ki lahko podpre maso traktorja pri prevrnitvi. Obremenitev se nato popusti, traktor pa se ponovno namesti tako, da je položaj pritisknega droga nad tisto točko varnostne konstrukcije, ki pri popolni prevrnitvi podpira zadnji del traktorja, kakor je prikazano na sliki 10 Priloge IV, nato se znova uporabi polna obremenitev.

2. VAREN PROSTOR

2.1 „Varen prostor“ je pri traktorju, ki stoji na vodoravni podlagi opredeljen z naslednjimi ravninami:

vodoravna ravnina 95 cm nad stisnjenim sedežem,

navpična ravnina, pravokotna na sredinsko ravnino traktorja in 10 cm za naslonom sedeža,

navpična ravnina, vzporedna s sredinsko ravnino traktorja in 25 cm proti levi od središčne točke sedeža,

navpična ravnina, vzporedna s sredinsko ravnino traktorja in 25 cm proti desni od središčne točke sedeža,

nagnjena ravnina, v kateri leži vodoravna linija, ki tvori pravi kot s sredinsko ravnino traktorja v višini 95 cm nad obremenjenim sedežem in 45 cm pred naslonom sedeža (plus normalen premik sedeža naprej in nazaj). Ta nagnjena ravnina poteka mimo prednjega dela volanskega obroča, ki se mu približa na 4 cm.

2.2 Naslon sedeža se določa brez upoštevanja njegovega oblazinjenja. Sedež mora biti pomaknjen nazaj do položaja, s katerega se še lahko normalno sede upravlja s traktorjem, in dvignjen na najvišji položaj, če so nastavitve ločeno spremenljive. Če se lahko spreminja vzmetenje sedeža, se nastavi na srednjo vrednost, breme na sedežu je 75 kg.

▼B

3. MERITVE, KI JIH JE TREBA OPRAVITI
 - 3.1 Lomi in razpoke

Po vsakem preskusu se vsi konstrukcijski sestavni deli, pritrdilni in nosilni elementi na traktorju pregledajo zaradi lomov ali razpok, manjše razpoke na nepomembnih delih se zanemarijo.
 - 3.2 Varen prostor
 - 3.2.1 Po vsakem preskusu je treba pregledati varnostno konstrukcijo, da se ugotovi, ali je kateri koli del varnostne konstrukcije prodril v varen prostor okoli vozniškega sedeža, kot je opredeljen v točki 2.
 - 3.2.2 Treba je tudi ugotoviti, ali kateri koli del varnega prostora izstopa iz zaščitene območja varnostne konstrukcije. Šteje se, da je del varnega prostora izven zaščite te konstrukcije, če bi se kateri koli del varnega prostora dotaknil ravnih tal v primeru, če bi se traktor prevrnil v tisto smer, iz katere je bil izveden udar. Pri tem preskusu se upošteva najmanjše vrednosti za mere pnevmatik in kolotka, kot jih je predvidel proizvajalec
 - 3.3 Največja trenutna deformacija

Med bočnim udarnim preskusom se zabeleži razlika med največjo trenutno deformacijo in trajno deformacijo na višini 950 mm nad obremenjenim sedežem. Ena stran droga, opisanega v točki 2.7.1 Priloge II, je pritrdjena na gornji del varnostne konstrukcije pri prevrnitvi, druga stran pa gre skozi luknjo v navpičnem nosilcu. Položaj drsnega obroča na drogu po udaru pokaže največjo trenutno deformacijo.
 - 3.4 Trajna deformacija

Po končnem tlačnem preskusu se zabeleži trajna deformacija varnostne konstrukcije. Zato se pred začetkom preskusa zabeleži lega glavnih sestavnih delov varnostne konstrukcije glede na sedež.

B – Preskusna metoda II

1. UDARNI IN TLAČNI PRESKUSI
 - 1.1 Udar z zadnje strani
 - 1.1.1 Traktor mora biti glede na udarno telo postavljen tako, da čelna ploskev udarnega telesa skupaj z nosilnima verigama ali nosilnima žičnima vrvema tvori z navpičnico kot 20 °, ko se udarno telo dotakne varnostne konstrukcije, razen če ta na mestu udara med deformacijo tvori večji kot z navpičnico. Tedaj mora biti udarna ploskev udarnega telesa z dodatnimi nosilnimi vezmi naravnana tako, da je vzporedna z varnostno konstrukcijo na točki udara v trenutku največje deformacije, pri tem pa tvorijo nosilne verige ali žične vrvi prav tako kot 20 ° z navpičnico. Poskrbeti je treba, da se zmanjša težnja vrtenja udarnega telesa okoli točke udara. Udarno telo mora biti obešeno tako, da pot njegovega težišča poteka skozi točko udara.

Predvidena točka udara mora biti tisti del varnostne konstrukcije, za katerega obstaja največja možnost, da bo prvi udaril ob tla, če se traktor prevrne nazaj, običajno je to gornji rob. Lega težišča udarnega telesa mora biti za šestino širine zgornjega dela varnostne konstrukcije navznoter od vertikalne ravnine, ki je vzporedna sredinski ravnini traktorja, in ki se dotika skrajnega zgornjega zunanega roba varnostne konstrukcije.

▼ B

Če pa se krivina nosilca na zadnji strani varnostne konstrukcije začne na večji razdalji od skrajne zgoraj določene zunanje navpične ravnine, se udar usmeri na začetek krivine, to je na točko, kjer je tangenta krivine pravokotna na sredinsko ravnino traktorja (glej sliko 9 Priloge IV).

Če nek štrleči del predstavlja neprimerno površino za udarno telo, se na ta del pritrdi pločevina ustrezne debeline in širine in z dolžino približno 300 mm tako, da ne vpliva na trdnost varnostne konstrukcije.

- 1.1.2 Togi traktorji se privežejo na podlago. Pritrdilna mesta za vezi so približno 2 m za zadnjo osjo in 1,5 m pred prednjo osjo ter morajo biti ali v ravnini, v katero zaniha težišče nihala, ali pa mora več vezi prenesti rezultirajočo silo v tej ravnini, kakor je prikazano na sliki 5 Priloge IV.

Vezi morajo biti napete tako, da se pnevmatike prednjih in zadnjih koles stisnejo toliko, kolikor je navedeno v točki 3.1.5 Priloge II. Ko so vezi zategnjene, se pred zadnja kolesa tesno pritrdi lesen tram velikosti 150 × 150 mm.

- 1.1.3 Zgibno krmiljeni traktorji morajo imeti obe osi privezani na podlago. Os dela traktorja, na katero je nameščena varnostna konstrukcija, je privezana tako kot je privezana zadnja os na sliki 5 Priloge IV. Zgib mora biti podprt s kvadratnim tramom preseka približno 100 × 100 mm in trdno zvezan z žično vrvjo na pritrdilna mesta na podlagi.

- 1.1.4 Udarno telo se potegne nazaj toliko, da je višina težišča nad točko udara enaka vrednosti, ki se izračuna po naslednji formuli:

$$H = 2,165 \times 10^{-8} \times WL^2 \text{ ali } H = 5,73 \times 10^{-2} \times I$$

kjer je:

H = višina padca v milimetrih,

W = masa traktorja, kot je opredeljena v točki 1.3 Priloge II,

L = največja medosna razdalja traktorja v milimetrih,

I = vztrajnostni moment zadnje osi brez koles v kilogramih na kvadratni meter (kg/m²).

Udarno telo se nato sprosti, da udari v varnostno konstrukcijo.

- 1.1.5 Če najmanj 50 % mase traktorja, kot je opredeljena v točki 1.3 Priloge II, nosi prednja os, ni potreben udar od zadaj.

▼B

- 1.2 Udar s prednje strani
- 1.2.1 Traktor mora biti glede na udarno telo postavljen tako, da čelna ploskev udarnega telesa skupaj z nosilnima verigama ali nosilnima žičnima vrvema tvori z navpičnico kot 20 °, ko se udarno telo dotakne varnostne konstrukcije, razen če ta na točki udara ob deformaciji tvori večji kot z navpičnico. Tedaj mora biti udarna ploskev udarnega telesa z dodatnimi nosilnimi vezmi naravnana tako, da je vzporedna z varnostno konstrukcijo na točki udara v trenutku največje deformacije, pri tem pa tvorijo nosilne verige ali žične vrvi prav tako kot 20 ° z navpičnico. Poskrbeti je treba, da se zmanjša težnja vrtenja udarnega telesa okoli točke udara. Udarno telo mora biti obešeno tako, da pot njegovega težišča poteka skozi točko udara.

Predvidena točka udara mora biti tisti del varnostne konstrukcije, za katerega obstaja največja možnost, da bo prvi udaril ob tla, če se traktor prevrne na bok pri vožnji naprej, običajno je to vrhnji prednji vogal. Lega težišča udarnega telesa ne sme biti odmaknjena za več kot 80 mm navznoter od navpične ravnine, vzporedne s sredinsko ravnino traktorja, in ki se dotika skrajnega zgornjega zunanjšega roba varnostne konstrukcije.

Če se krivina nosilca na prednji strani varnostne konstrukcije začne na razdalji, večji kot 80 mm navznoter od skrajne zunanje navpične ravnine, se udar usmeri na začetek krivine, to je na točko, kjer je tangenta krivine pravokotna na sredinsko ravnino traktorja (glej sliko 9 Priloge IV).

- 1.2.2 Togi traktorji se privežejo na podlago, kakor je razvidno s slike 6 Priloge IV. Pritrdilna mesta za vezi so približno 2 m za zadnjo osjo in 1,5 m pred prednjo osjo.

Vezi morajo biti napete tako, da se pnevmatike prednjih in zadnjih koles stisnejo toliko, kolikor je navedeno v točki 3.1.5 Priloge II. Ko so vezi zategnjene, se za zadnja kolesa tesno pritrdi lesen kvadratni tram preseka približno 150 × 150 mm.

- 1.2.3 Zgibno krmiljeni traktorji morajo imeti obe osi privezani na podlago. Os dela traktorja, na katero je nameščena varnostna konstrukcija pri prevrnitvi, mora biti pritrjena tako, kot je pritrjena prednja os na sliki 6 Priloge IV. Zgib mora biti podprt s kvadratnim tramom preseka približno 100 × 100 mm in trdno privezan z žično vrvjo na pritrdilna mesta na podlagi.

- 1.2.4 Udarno telo se povleče nazaj, višina težišča nad udarno točko pa se izračuna po naslednji formuli:

$$H = 125 + 0,020 W.$$

- 1.3 Udar z boka
- 1.3.1 Traktor mora biti glede na udarno telo postavljen tako, da je čelna ploskev udarnega telesa skupaj z nosilnima verigama ali nosilnima žičnima vrvema v trenutku udara navpična, razen če varnostna konstrukcija med deformacijo na točki udara ni navpična. Tedaj mora biti udarna ploskev udarnega telesa z dodatnimi nosilnimi vezmi naravnana tako, da je vzporedna z varnostno konstrukcijo na točki udara v trenutku največje deformacije, pri tem pa verigi ali žični vrvi ostaneta navpični. Udarno telo mora biti obešeno tako, da pot njegovega težišča poteka skozi točko udara.

▼B

Predvidena točka udara mora biti tisti del varnostne konstrukcije, za katerega obstaja največja možnost, da bo prvi udaril ob tla, če se traktor prevrne na bok, običajno je to zgornji rob. Razen če ni očitno, da lahko neki drugi del tega roba prvi zadene ob tla, je točka udara v ravnini, pravokotni na sredinsko ravnino traktorja in poteka skozi sredino sedeža, ki je nameščeni v sredinski legi. Poskrbeti je treba za zmanjšanje težnje udarnega telesa, da bi se zavrtelo okoli točke udara. V primeru traktorja z obrnljivim vozniškim položajem (tj. z obrnljivim sedežem in volanom) se točka udara določi glede na presek srednje vzdolžne ravnine traktorja in nanjo pravokotne ravnine, to je ravne črte, ki poteka skozi točko, ki je enako oddaljena od obeh referenčnih točk sedeža.

- 1.3.2 Pri togih traktorjih se vsaka os, katere lega je toga glede na varnostno konstrukcijo, priveže na podlago na strani, na kateri se izvede udar. Pri traktorjih s pogonom na dve kolesi je to običajno zadnja os, kakor je prikazano na sliki 7 Priloge IV. Okoli osi sta oviti dve vrvi, ki sta privezani navpično pod osjo, ena vrv je privezana na pritrdilno mesto približno 1,5 m pred osjo, druga pa približno 1,5 m za osjo. Vrvi morajo biti napete toliko, da je deformacija pnevmatike ob njih taka, kakor je navedeno v točki 3.1.5 Priloge II. Ko so vrvi zategnjene, se kolo na nasprotni strani udara telesa poševno podpre z lesenim tramom, ta pa mora biti tesno naslonjen na obroč kolesa med udarom, kakor je prikazano na sliki 7 Priloge IV. Dolžina trama mora biti izbrana tako, da naslonjen na kolo tvori z vodoravno podlago kot $30 \pm 3^\circ$. Dolžina mora biti od 20- do 25-kratnik debeline, širina pa od dve- do trikratnik debeline. Obema osema je treba onemogočiti aksialni premik s tramom, ki je pritrjen na tla na zunanji strani tistega kolesa, ki leži na nasprotni strani udara.
- 1.3.3 Zgibno krmiljeni traktor mora biti privezan tako, da je del traktorja, ki nosi varnostno konstrukcijo, enako trdno pritrjen na podlago kot toga izvedba traktorja.

Zgibno krmiljeni traktorji morajo imeti obe osi privezani na podlago. Os dela traktorja, na katero je nameščena varnostna konstrukcija pri prevrnitvi, mora biti privezana in podprta v skladu s sliko 7 Priloge IV. Zgib mora biti podprt s tramom kvadratnega preseka velikosti najmanj 100×100 mm in trdno privezan z žično vrvjo na pritrdilne elemente na podlagi. Uporabiti je treba tudi poševni podporni tram za zgib in ga pritrčiti na podlago tako, da ima enak učinek kot podpora zadnjega kolesa in omogoča podobno podporo kot za togo izvedbo traktorja.

- 1.3.4 Udarno telo se povleče nazaj, višina težišča nad udarno točko pa se izračuna po naslednji formuli:

$$H = 125 + 0,150 W.$$

- 1.4 Tlačni preskus zadaj

Traktor mora biti postavljen v stiskalno napravo, opisano v točki 2.6 Priloge II in prikazano na slikah 8 in 10 Priloge IV, tako, da leži zadnji rob pritisknega droga na skrajnem zadnjem nosilnem delu varnostne konstrukcije. Vzdolžna sredinska ravnina traktorja je pri tem na sredini med točkama prijemališč sile na pritisknem drogu.

▼B

Pod osi se namestijo stojala, tako da pnevmatike ne prenašajo tlačne sile. Uporabljena sila je dvakrat večja od mase traktorja, kot je določeno v točki 1.3 Priloge II. Po potrebi je treba privezati tudi prednji del traktorja.

1.5 Tlačni preskus spredaj

1.5.1 Tlačni preskus spredaj se izvaja enako kot tlačni preskus zadaj, le da leži prednji rob pritisnega droga na skrajnem prednjem zgornjem delu varnostne konstrukcije.

1.5.2 Če prednji del strehe varnostne konstrukcije ne prenese polne obremenitve tlačnega preskusa, se obremenjuje toliko časa, dokler se streha toliko ne ukrivi, da sovпада z ravnino, ki povezuje zgornji del varnostne konstrukcije z delom prednje strani traktorja, ki lahko podpre maso traktorja pri prevrnitvi. Obremenitev se nato popusti, traktor pa se ponovno namesti tako, da je položaj pritisnega droga nad tisto točko varnostne konstrukcije, ki pri popolni prevrnitvi podpira zadnji del traktorja, kakor je prikazano na sliki 10 Priloge IV, nato se znova uvede polna obremenitev.

2. VAREN PROSTOR

2.1. Varen prostor je prikazan na sliki 3 Priloge IV in opredeljen glede na navpično referenčno ravnino, ki je na splošno vzdolžna sredinska ravnina traktorja, in poteka skozi referenčno točko sedeža, opisano v točki 2.3, in skozi središče volanskega obroča. Predpostavlja se, da se referenčna ravnina med udari premika vodoravno s sedežem in volanskim obročem, vendar ostaja pravokotna na pod traktorja oziroma varnostne konstrukcije, če je ta prožno nameščena.

Če je volanski obroč nastavljen po višini, mora biti njegova lega primerna za normalno vožnjo sede.

2.2. Meje varnega prostora so določene kot:

2.2.1 dve navpični ravnini, ki potekata 250 mm na obeh straneh referenčne ravnine in, ki se raztezata navzgor do višine 300 mm nad referenčno točko sedeža za;

2.2.2 dve vzporedni ravnini, ki se raztezata iz gornjih robov ravnin iz točke 2.2.1 na največjo višino 900 mm nad referenčno točko sedeža, in sta nagnjeni tako, da je zgornji rob ravnine na strani, s katere se izvede udar, najmanj 100 mm od referenčne ravnine;

2.2.3 vodoravna ravnina na višini 900 mm nad referenčno točko sedeža;

2.2.4 nagnjena ravnina, pravokotna na referenčno ravnino, ki izhaja iz točke 900 mm neposredno nad referenčno točko sedeža in poteka skozi skrajno hrbtno točko ogrodja sedeža, ob upoštevanju sedežnega vzmetenja;

2.2.5 navpična ravnina, pravokotno na referenčno ravnino, ki se nadaljuje navzdol iz skrajne hrbtno točke sedeža;

2.2.6 linearno ukrivljena površina, pravokotna na referenčno ravnino, s polmerom 120 mm, tangencialnim na ravnini iz točk 2.2.3 in 2.2.4;

▼B

- 2.2.7 linearno ukrivljena površina, pravokotna na referenčno ravnino, s polmerom 900 mm, ki se nadaljuje od ravnine iz točke 2.2.3 za 400 mm in je tangencialna na ravnino iz točke 2.2.3 na točki, ki je pomaknjena naprej za 150 mm od referenčne točke sedeža;
- 2.2.8 nagnjena ravnina, ki je pravokotna na referenčno ravnino, ki povezuje ravnino iz točke 2.2.7 in poteka na oddaljenosti 40 mm od volanskega obroča. Če je volanski obroč v najvišjem položaju, to ravnino nadomesti tangencialna ravnina na ukrivljeno površino iz točke 2.2.7;
- 2.2.9 navpična ravnina, pravokotna na referenčno ravnino, 40 mm pred volanskim obročem;
- 2.2.10 vodoravna ravnina skozi referenčno točko sedeža;
- 2.2.11 pri traktorju z obrnljivim vozniškim položajem (tj. z obrnljivim sedežem in volanom) je varen prostor sestavljen iz dveh varnih prostorov, določenih pri dveh položajih volana in sedeža;
- 2.2.12 pri traktorju, ki ga je možno opremiti z dodatnimi sedeži, se pri preskusih uporablja sestavljeni varni prostor glede na referenčne točke za vse možne položaje sedežev. Varnostna konstrukcija ne sme prodreti v območje sestavljenega varnega prostora okoli različnih referenčnih točk sedežev;
- 2.2.13 če je po opravljenem preizkusu predlagan nov položaj sedeža, je treba opraviti izračun za ugotovitev, ali se varen prostor okoli nove referenčne točke sedeža nahaja v celoti znotraj predhodno določenega sestavljenega varnega prostora. Če temu ni tako, je potreben nov preskus.
- 2.3 Lega sedeža in referenčna točka sedeža
- 2.3.1 Za opredelitev varnega prostora iz točke 2.1 mora biti sedež pomaknjen nazaj na skrajni, v vodoravni smeri premakljiv položaj, po višini mora biti nastavljen na srednji položaj, kadar je nastavitev višine sedeža neodvisna od njegove nastavitve v vodoravni smeri.
- Referenčno točko sedeža se ugotovi z uporabo naprave, kot je narisana na slikah 1 in 2 Priloge IV in ki simulira obremenitev uporabnika. Naprava je sestavljena iz sedežne plošče in dveh plošč naslonjala. Spodnja plošča naslonjala je povezana v predelu trtice (A) in ledvenem delu (B), pri čemer je zgib (B) nastavljen po višini.
- 2.3.2 Referenčna točka je opredeljena kot točka v vzdolžni sredinski ravnini sedeža, kjer je presečišče tangencialne ravnine spodnjega dela naslonjala in vodoravne ravnine. Vodoravna ravnina seka spodnjo površino sedežne plošče 150 mm pred navedeno tangento.
- 2.3.3 Če obstaja nastavljivo vzmetenje sedeža glede na maso voznika, je treba sedež nastaviti na sredino obsega nihanja.

▼B

Naprava se namesti na sedež. Nato se obremeni s silo 550 N na točki, ki je 50 mm pred členkom (A), oba dela naslonjala se narahlo pritisneta tangencialno na naslon sedeža.

- 2.3.4 Če je nemogoče natančno določiti tangente na vsako ploskev naslonjala (nad ledvenim predelom in pod njim), se postopa, kakor sledi:
- 2.3.4.1 če se ne more natančno določiti tangente na spodnje območje, se spodnji del plošče naslonjala navpično pritisne na naslonjalo;
- 2.3.4.2 če se ne more natančno določiti tangente na zgornje območje, se zgib (B) utrdi na višini 230 mm nad referenčno točko sedeža, če je spodnji del plošče naslonjala navpičen. Potem se obe plošči naslonjala narahlo pritisneta na naslonjalo sedeža v tangencialni smeri.

3. MERITVE, KI NAJ SE JIH OPRAVI

3.1 Lomi in razpoke

Po vsakem preskusu se pregledajo vsi sestavni deli, pritrdilni in nosilni elementi zaradi lomov in razpok, pri čemer se zanemarijo vse manjše razpoke na nepomembnih delih.

3.2 Varen prostor

- 3.2.1 Po vsakem preskusu je treba pregledati varnostno konstrukcijo, da se ugotovi, ali je kateri koli njen del prodril v varen prostor okoli vozniškega sedeža, kakor je opredeljeno v točkah 2.1 in 2.2.
- 3.2.2 Treba je tudi ugotoviti, ali kateri koli del varnega prostora izstopa iz zaščitene območja varnostne konstrukcije. Šteje se, da je del varnega prostora izven zaščite te konstrukcije, če bi se kateri koli del varnega prostora dotaknil ravnih tal v primeru, če bi se traktor prevrnil v tisto smer, iz katere je bil izveden udar. Pri tem preskusu se upošteva najmanjše vrednosti za mere pnevmatik in kolotka, kot jih je določil proizvajalec.

3.3 Največja trenutna deformacija

Med bočnim udarnim preskusom se zabeleži razlika med največjo trenutno deformacijo in trajno deformacijo v višini 900 mm nad obremenjenim sedežem in 150 mm pred referenčno točko sedeža. Ena stran droga, opisanega v točki 2.7.1 Priloge II, je pritrdjena na gornji del varnostne konstrukcije, druga pa gre skozi luknjo v navpičnem nosilcu. Položaj drsnega obroča na drogu po udaru pokaže največjo trenutno deformacijo.

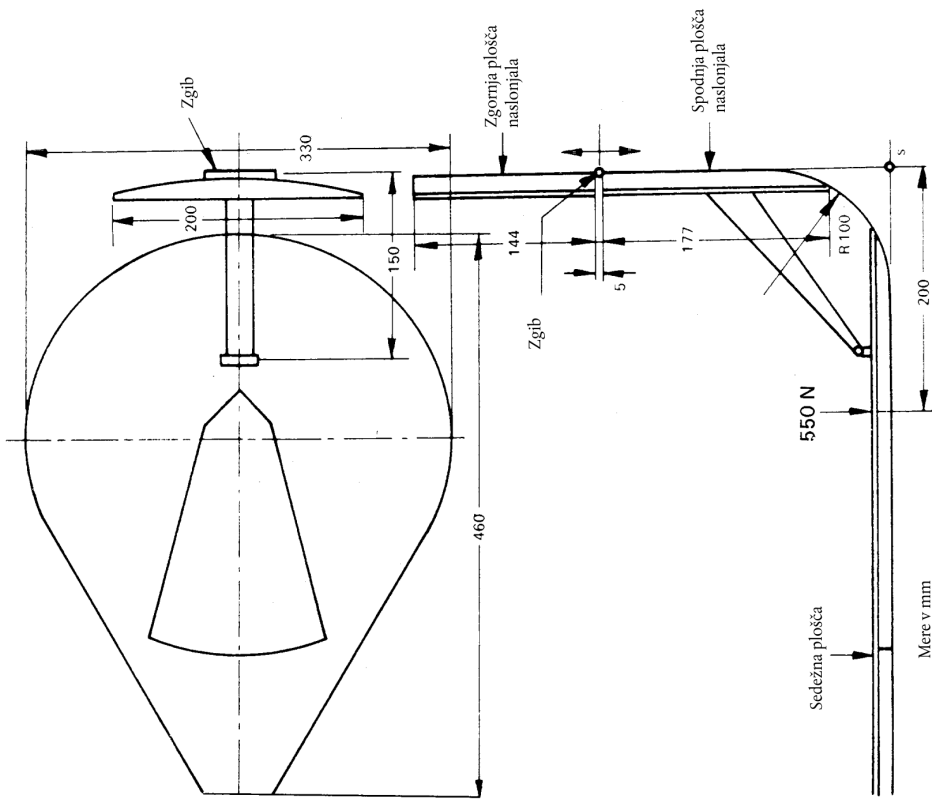
3.4 Trajna deformacija

Po končnem tlačnem preskusu se zabeleži trajna deformacija varnostne konstrukcije. Zato se pred začetkom preskusa označi lega glavnih sestavnih delov varnostne konstrukcije glede na referenčno točko sedeža.

▼ B

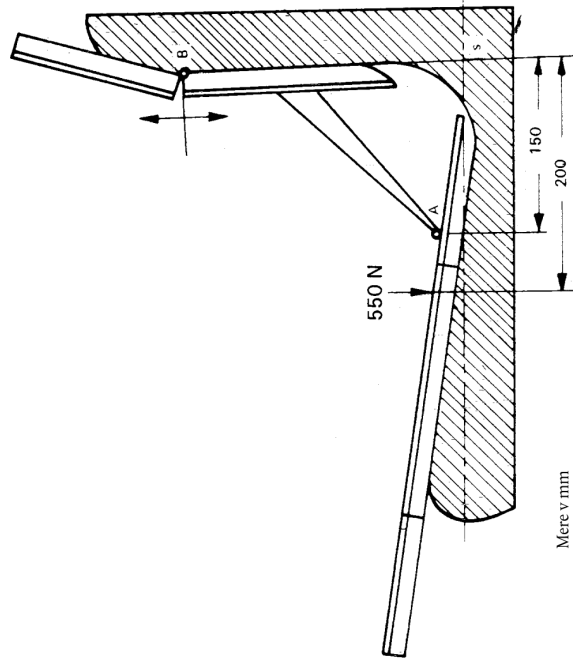
PRILOGA IV

SLIKE

Slika 1

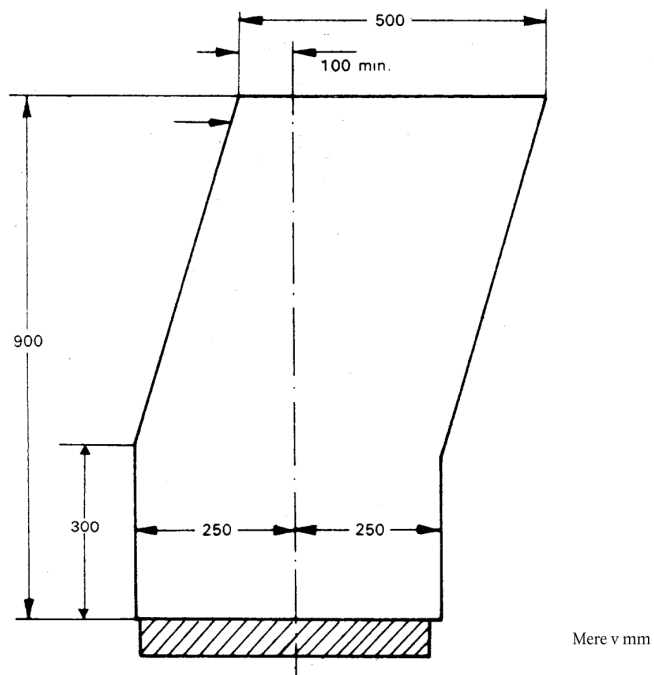
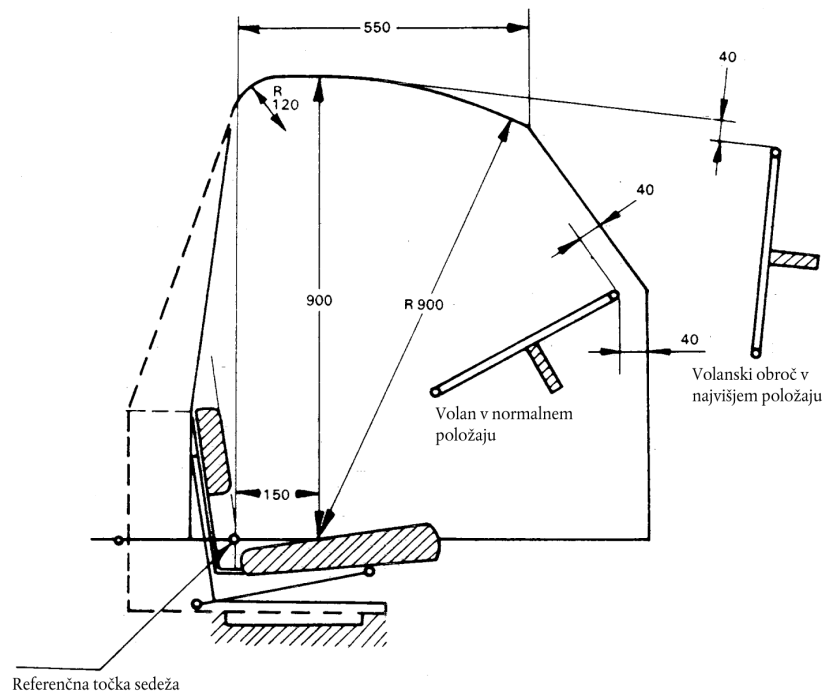
Naprava za določanje referenčne točke sedeža

Slika 2

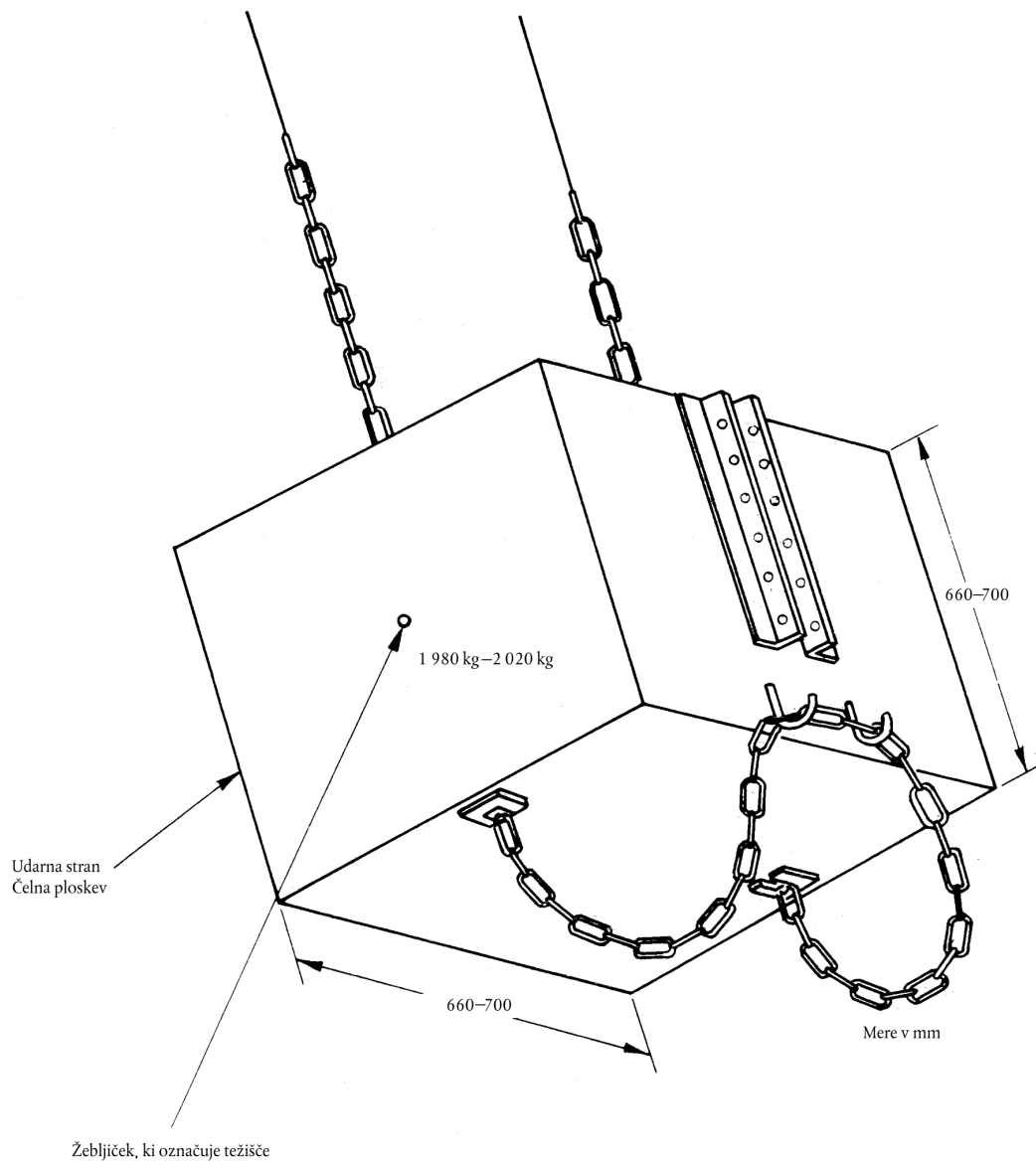
Postopek določanja referenčne točke sedeža

▼ B

Slika 3

Varen prostor

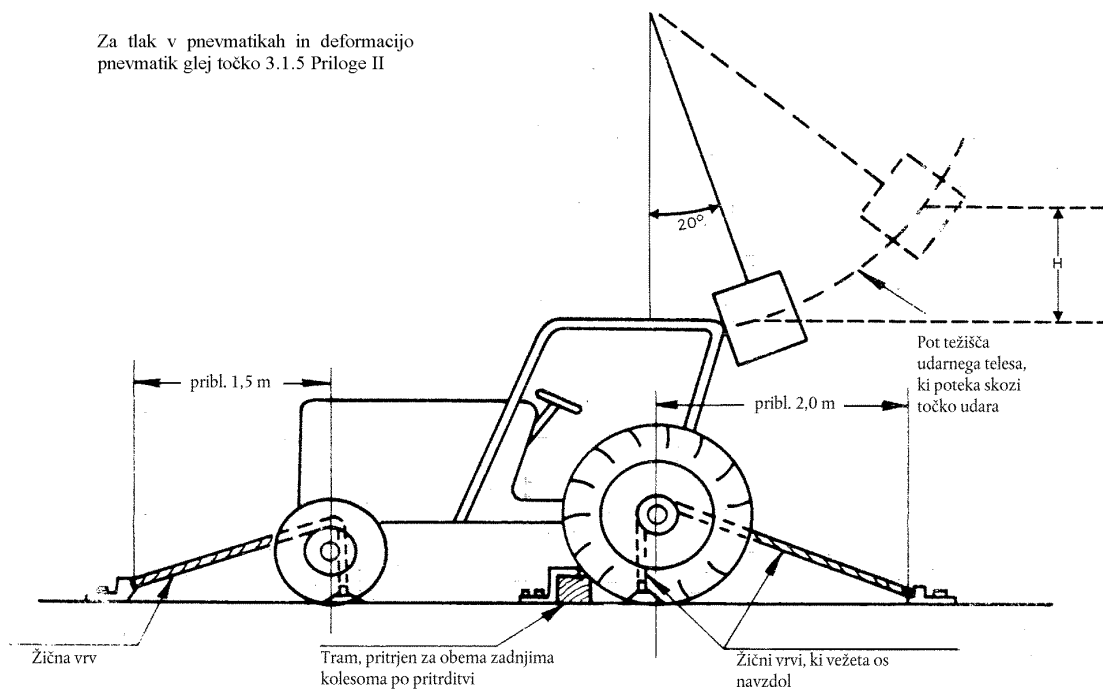
▼B

Slika 4

Udarno telo

▼B

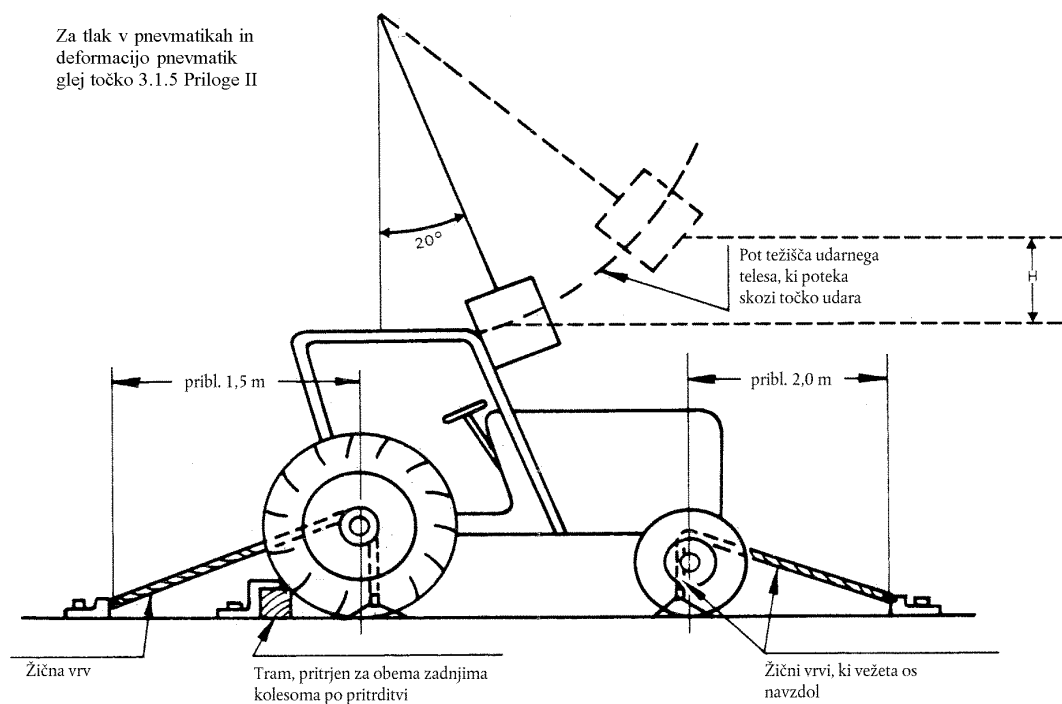
Za tlak v pnevmatikah in deformacijo pnevmatik glej točko 3.1.5 Priloge II

Slika 5

Udar z zadnje strani

Opomba: Oblika varnostne konstrukcije je poljubna ter namenjena zgolj ponazoritvi in prikazu mer, ni pa oblikovalska zahteva.

▼ B

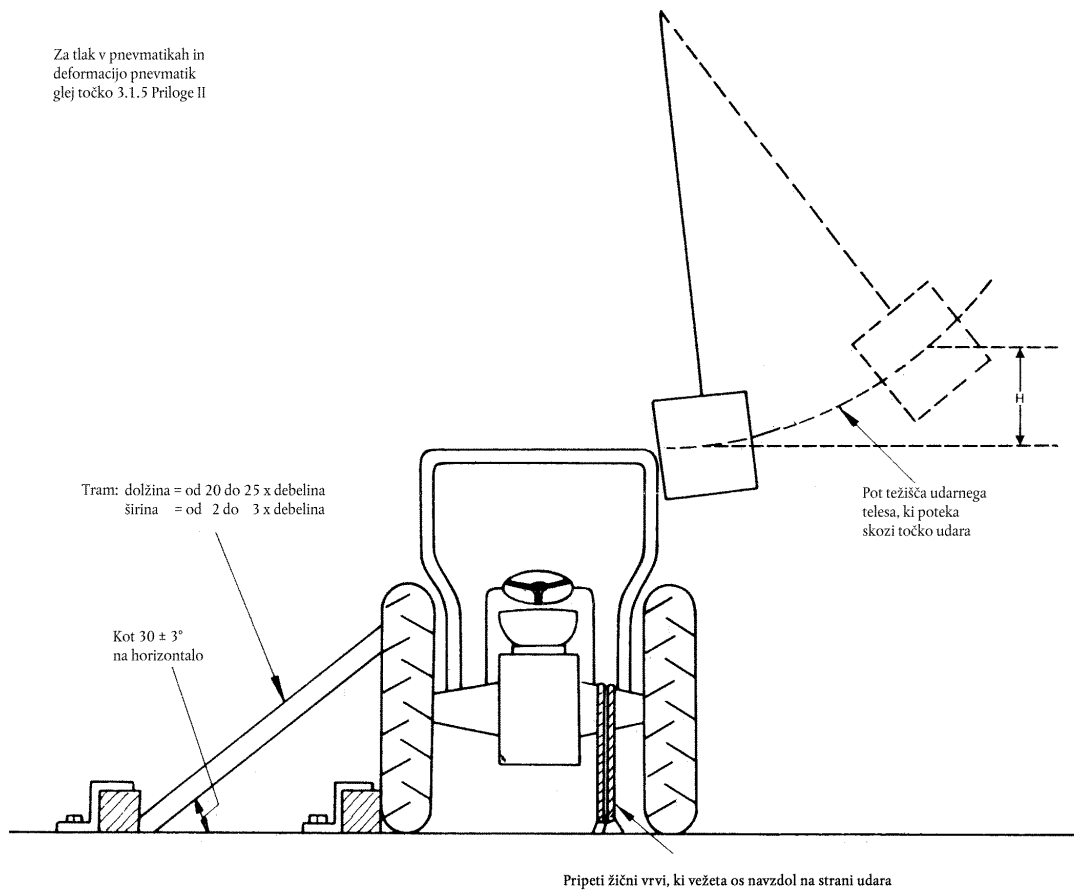
Slika 6

Udar s prednje strani

Opomba: Oblika varnostne konstrukcije je poljubna ter namenjena zgolj ponazoritvi in prikazu mer, ni pa oblikovalska zahteva.

▼ **B**

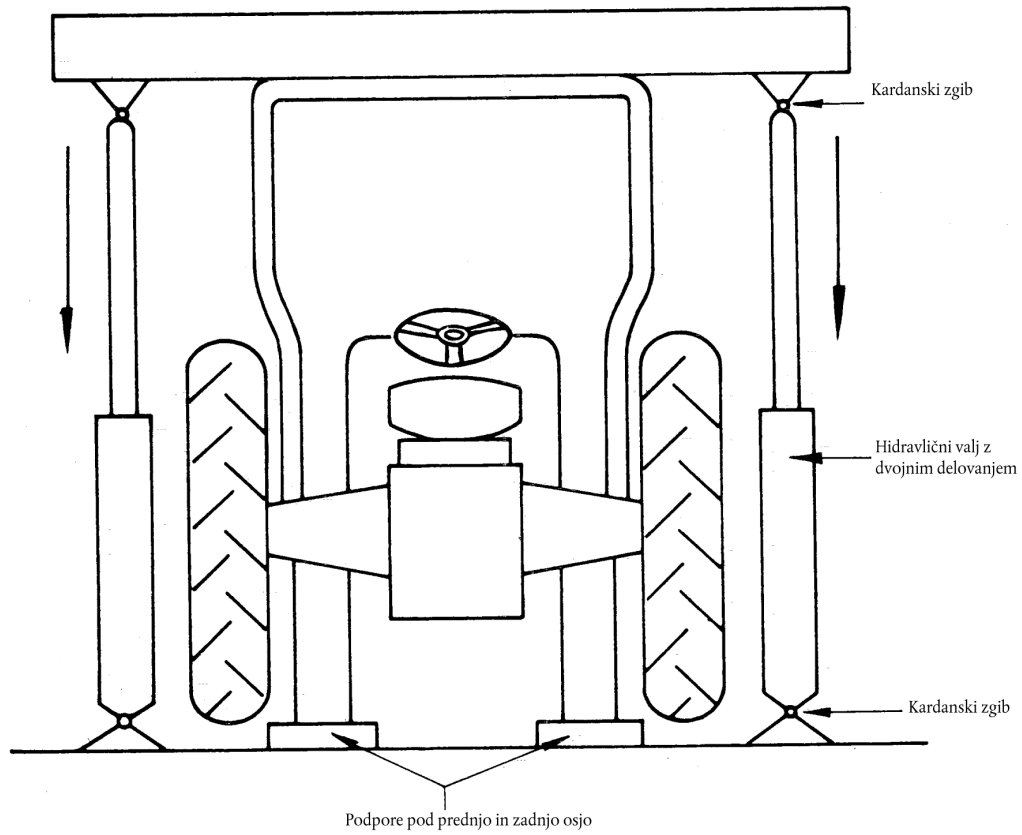
Za tlak v pnevmatikah in deformacijo pnevmatik glej točko 3.1.5 Priloge II

Slika 7

Udar z boka

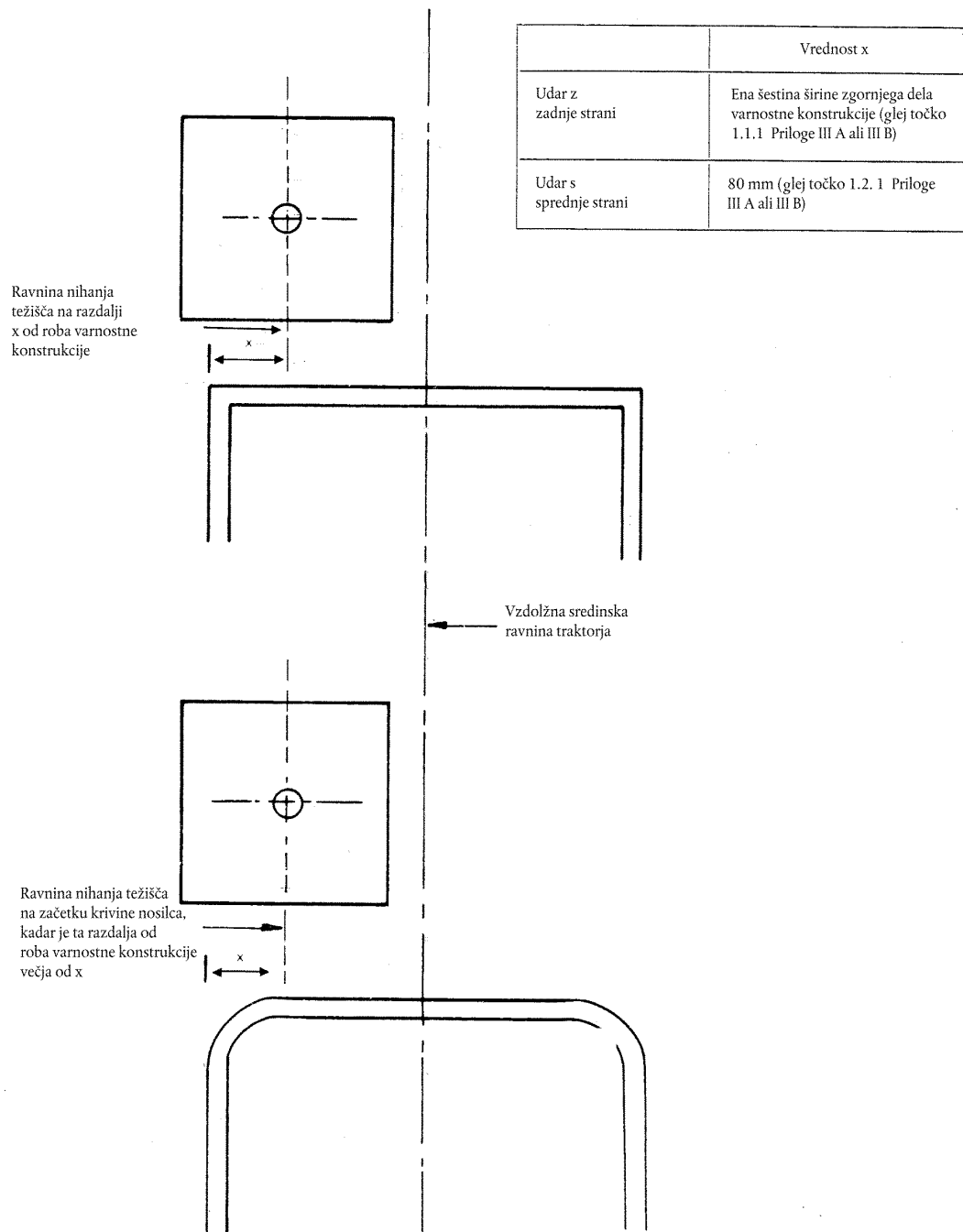
Opomba: Oblika varnostne konstrukcije je poljubna ter namenjena zgolj ponazoritvi in prikazu mer, ni pa oblikovalska zahteva.

▼B

Slika 8

Tlačni preskus*Opomba:*

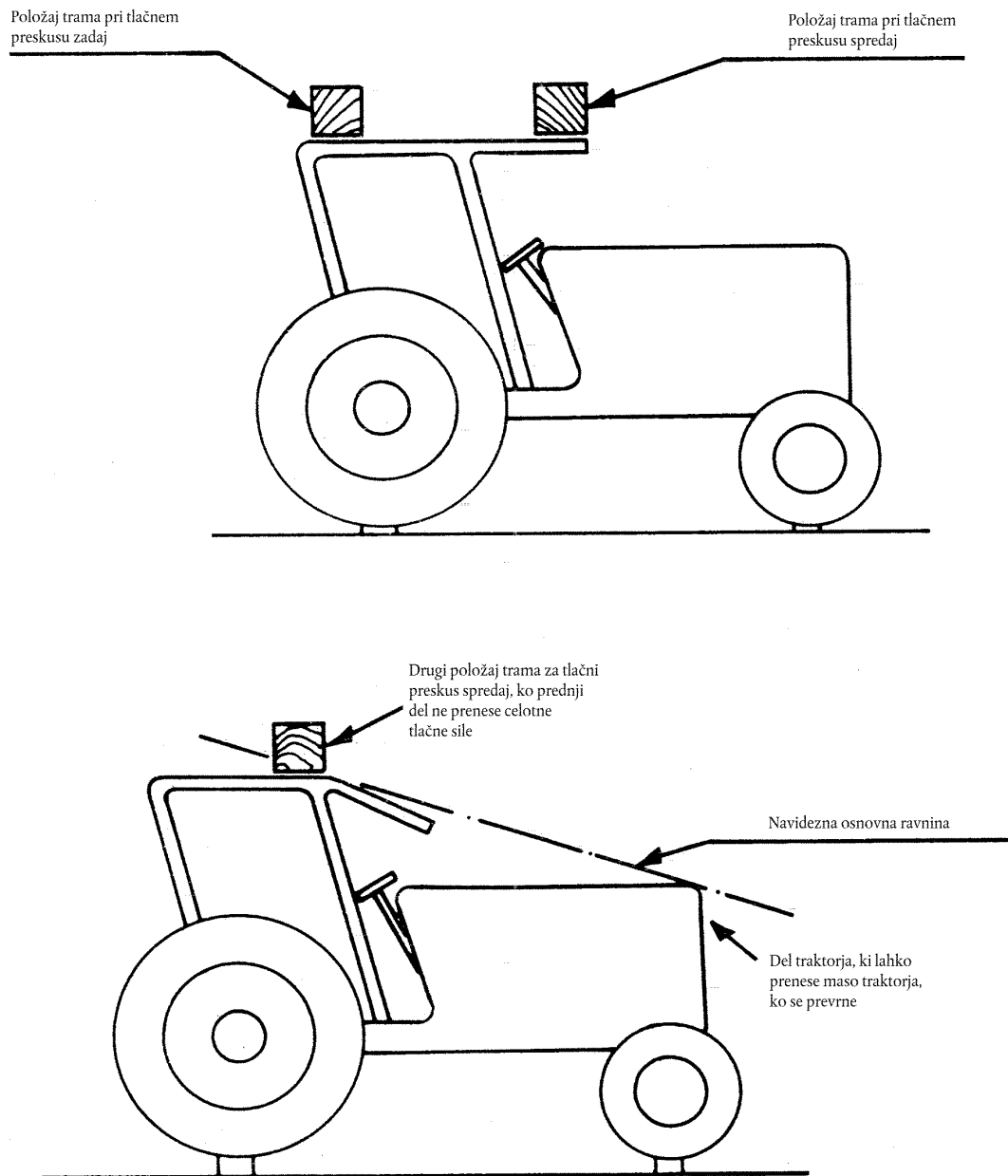
Oblika varnostne konstrukcije je poljubna ter namenjena zgolj ponazoritvi in prikazu mer, ni pa oblikovalska zahteva.

▼ **B**

Slika 9

Tloris varnostne konstrukcije in udarnega telesa, ki ponazarja lego nihajne ravnine pri udarnem preskusu s prednje in zadnje strani

Opomba: Udarno telo je prikazano na levi strani sredinske ravnine. Za vsak preskus so prikazane strani, na katere deluje udar s prednje in zadnje strani, kakor je določeno v točki 3.1.4 Priloge II.

▼ B

Slika 10

Položaj trama pri tlačnem preskusu

Opomba: Oblika varnostne konstrukcije je poljubna ter namenjena zgolj ponazoritvi in prikazu mer, ni pa oblikovalska zahteva.

▼ B

PRILOGA V

VZOREC

POROČILA O PRESKUSU ZA ES-HOMOLOGACIJO SESTAVNEGA DELA GLEDE TRDNOSTI VARNOSTNE KONSTRUKCIJE (VARNOSTNE KABINE ALI OKVIRJA) IN TRDNOSTI NJENE PRITRDITVE NA TRAKTOR

Varnostna konstrukcija	
Znamka	
Tip	
Znamka traktorja	
Tip traktorja	
Preskusna metoda	I/II ⁽¹⁾

TIP

- Št. ES-homologacije:
1. Blagovna znamka ali ime varnostne konstrukcije:
.....
 2. Ime in naslov proizvajalca traktorja ali varnostne konstrukcije:
.....
 3. Če obstaja, ime in naslov pooblaščenega zastopnika proizvajalca traktorja ali varnostne konstrukcije:
.....
.....
 4. **Specifikacije preskušane traktorja**
 - 4.1 Blagovna znamka ali ime:
 - 4.2 Tip in trgovska oznaka:
 - 4.3 Serijska številka:
 - 4.4 Masa neobremenjenega traktorja s pritrjeno varnostno konstrukcijo, brez voznika kg
 - 4.5 Medosna razdalja/vztrajnostni moment ⁽¹⁾ mm/kg/m² ⁽¹⁾
 - 4.6 Velikosti pnevmatik: spredaj
zadaj
 5. **Razširitev ES-homologacije sestavnega dela na druge tipe traktorjev**
 - 5.1 Blagovna znamka ali ime:

⁽¹⁾ Neustrezno črtati.

▼B

- 5.2. Tip in trgovski opis:
- 5.3. Masa neobremenjenega traktorja s pritrjeno varnostno konstrukcijo, brez voznika kg
- 5.4. Medosna razdalja/vztrajnostni moment ⁽¹⁾ mm/kg/m² ⁽¹⁾
- 5.5. Velikosti pnevmatik: spredaj
 zadaj
- 6. Specifikacije varnostne konstrukcije**
- 6.1. Sestavna risba varnostne konstrukcije in njene pritrditve na traktor
- 6.2. Fotografije s strani in od zadaj, ki prikazujejo podrobnosti pritrditve
- 6.3. Kratek opis varnostne konstrukcije vključno s tipom konstrukcije, podrobnostmi o pritrditvi na traktor, in s podrobnostmi o zaščitnih oblogah, načinu dostopa in izhoda v sili, o notranjem oblazinjenju, pripravah za preprečevanje nadaljnega prevračanja in s podrobnostmi o ogrevanju in prezračevanju
- 6.4. Mere
- 6.4.1. Višina konstrukcijskih elementov strehe nad obremenjenim sedežem traktorja nad referenčno točko sedeža ⁽²⁾ mm
- 6.4.2. Višina konstrukcijskih elementov strehe nad pohodno ploščo: mm
- 6.4.3. Notranja širina varnostne konstrukcije pri višini 950 mm nad obremenjenim sedežem/pri višini 900 mm nad referenčno točko sedeža ⁽²⁾ mm
- 6.4.4. Notranja širina varnostne konstrukcije na točki nad sedežem v višini sredine volanskega obroča: mm
- 6.4.5. Razdalja med sredino volanskega obroča in desnim delom varnostne konstrukcije: mm
- 6.4.6. Razdalja med sredino volanskega obroča in levim delom varnostne konstrukcije: mm
- 6.4.7. Najmanjša razdalja od sredine volanskega obroča do varnostne konstrukcije: mm
- 6.4.8. Širina odprtine vrat:
 na vrhu mm
 v sredini mm
 spodaj mm
- 6.4.9. Višina odprtine vrat:
 nad pohodno ploščo mm

⁽¹⁾ Neustrezno črtati.⁽²⁾ Glede na uporabljeno metodo testiranja.

▼ B

- nad najvišjo vstopno stopnico mm
 nad najnižjo vstopno stopnico mm
- 6.4.10. Celotna višina traktorja z varnostno konstrukcijo: mm
- 6.4.11. Celotna širina varnostne konstrukcije: mm
- 6.4.12. Vodoravna razdalja od zadnje strani obremenjenega sedeža pri višini 950 mm/od referenčne točke sedeža pri višini 900 mm ⁽¹⁾ do zadnje strani varnostne konstrukcije: mm
- 6.5. Podrobnosti o kakovosti vgrajenega materiala, uporabljeni standardi:
- Glavno ogrodje: (material in mere)
- Pritrditev: (material in mere)
- Zaščitna obloga: (material in mere)
- Streha: (material in mere)
- Notranje oblažjenje: (material in mere)
- Povezovalni in pritrilni vijaki: (razred in mere)
7. **Rezultati**
- 7.1. Udarni in tlačni preskusi
- Udarni preskusi so bili narejeni na levo/desno ⁽²⁾ stran zadaj in na desno/levo stran ⁽²⁾ spredaj in desno/levo stran bočno ⁽²⁾. Referenčna masa za izračun udarnih energij in tlačnih sil je bila kg
- Preskusne zahteve v zvezi z lomi ali razpokami, največjo trenutno deformacijo in varnostnim prostorom so bile zadovoljivo izpolnjene.
- 7.2. Deformacija, ki je bila izmerjena po preskusih
- Trajna deformacija:
- zadaj: levostranska mm
 desnostranska mm
- spredaj: levostranska mm
 desnostranska mm
- bočna:
- spredaj mm
 zadaj mm
- deformacija strehe od zgoraj navzdol:
- spredaj mm
 zadaj mm
- Razlika med največjo trenutno in trajno deformacijo med stranskimi udarnimi preskusi: mm
8. Številka poročila:
9. Datum poročila:
10. Podpis:

⁽¹⁾ Neustrezno črtati.⁽²⁾ Glede na uporabljeno metodo testiranja.

▼B*PRILOGA VI***OZNAKE**

Oznako ES-homologacije sestavnega dela sestavlja pravokotnik okoli male črke „e“, ki ji sledi številčna oznaka države članice, ki je podelila homologacijo sestavnega dela:

- 1 za Nemčijo,
- 2 za Francijo,
- 3 za Italijo,
- 4 za Nizozemsko,
- 5 za Švedsko,
- 6 za Belgijo,
- 7 za Madžarsko,
- 8 za Češko,
- 9 za Španijo,
- 11 za Združeno kraljestvo,
- 12 za Avstrijo,
- 13 za Luksemburg,
- 17 za Finsko,
- 18 za Dansko,
- 19 za Romunijo,
- 20 za Poljsko,
- 21 za Portugalsko,
- 23 za Grčijo,
- 24 za Irsko,

▼M1

- 25 za Hrvaško,

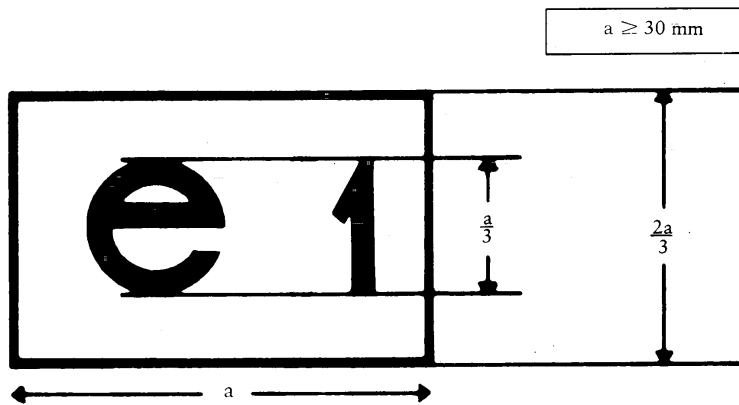
▼B

- 26 za Slovenijo,
- 27 za Slovaško,
- 29 za Estonijo,
- 32 za Latvijo,
- 34 za Bolgarijo
- 36 za Litvo,
- 49 za Ciper,
- 50 za Malto.

V bližini pravokotnika mora biti še številka ES-homologacije sestavnega dela, ki ustreza številki certifikata ES-homologacije sestavnega dela, izdanega v zvezi s trdnostjo tipa varnostne konstrukcije in trdnosti njene pritrditve na traktor.

▼B

Primer oznake ES-homologacije sestavnega dela

Legenda: Varnostna konstrukcija, ki ima prikazano oznako ES-homologacije sestavnega dela, je konstrukcija, za katero je Nemčija (e 1) podelila ES-homologacijo sestavnega dela pod številko 1471.

PRILOGA VII

VZOREC

CERTIFIKAT O ES-HOMOLOGACIJI SESTAVNEGA DELA

Ime homologacijskega organa

Sporočilo podelitvi, zavrnitvi, preklicu ali razširitvi ES-homologacije sestavnega dela v zvezi s trdnostjo varnostne konstrukcije (varnostne kabine ali varnostnega okvirja) ali trdnostjo njene pritrditve na traktor

Št. ES-homologacije sestavnega dela:

..... Razširitev ⁽¹⁾

1. Blagovna znamka ali znak varnostne konstrukcije:
2. Ime in naslov proizvajalca varnostne konstrukcije:
3. Če obstaja, ime in naslov pooblaščenega zastopnika proizvajalca varnostne konstrukcije:
4. Blagovna znamka ali ime, tip in trgovska oznaka traktorja, za katerega je namenjena varnostna konstrukcija:
5. Razširitev ES-homologacije sestavnega dela za naslednji(-e) tip(-e) traktorja(-ev):
- 5.1 Masa neobremenjenega traktorja, kakor je opisano v točki 1.3 Priloge II, presega referenčno maso/ne presega referenčne mase ⁽²⁾ pri preskusu za več kot 5 %.
- 5.2 Način pritrditve in pritrdilni elementi so/niso ⁽²⁾ enaki.
- 5.3 Vsi sestavni deli traktorja za podporo varnostne konstrukcije so/niso ⁽²⁾ enaki.
6. Oddano v postopek za podelitev ES-homologacije sestavnega dela dne
7. Tehnična služba:
8. Datum in številka poročila tehnične službe:
9. Datum podelitve/zavrnitve/preklica ES-homologacije sestavnega dela ⁽²⁾
10. Datum podelitve/zavrnitve/preklica razširitve ES-homologacije sestavnega dela ⁽²⁾
11. Kraj:
12. Datum:
13. Naslednji dokumenti, ki označeni s številko homologacije sestavnega dela, prikazano zgoraj, so priloženi temu certifikatu (npr. poročilo tehnične službe):
14. Opombe:
15. Podpis:

⁽¹⁾ Če je treba, navedite, ali je to prva, druga itd. razširitev prvotne ES-homologacije.

⁽²⁾ Neustrezno črtati.

*PRILOGA VIII***Pogoji za ES-homologacijo**

1. Vloga za ES-homologacijo sestavnega dela za traktor v zvezi s trdnostjo varnostne konstrukcije in trdnostjo njene pritrditve na traktor odda proizvajalec traktorja ali njegov pooblaščen zastopnik.
2. Predstavniki tipa traktorja v postopku homologacije, na katerega se namesti homologirana varnostna konstrukcija s pritrilnimi elementi, se preda tehnični službi, odgovorni za izvedbo preskusov za homologacijo.
3. Tehnična služba, odgovorna za izvedbo preskusov za homologacijo, mora preveriti, ali je homologirana varnostna konstrukcija namenjena za pritrilitev na tip traktorja, za katerega je bil vložen zahtevek za homologacijo. Zagotoviti mora zlasti, da pritrilitev varnostne konstrukcije ustreza pritrilitvi, ki je bila preskušena in za katero je bila izdana ES-homologacija sestavnega dela.
4. Imetnik ES-homologacije lahko zahteva razširitev homologacije tudi na druge tipe varnostnih konstrukcij.
5. Pristojni organi podelijo tako razširitev, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
 - 5.1 da je nov tip varnostne konstrukcije in njene pritrditve na traktor pridobil ES-homologacijo sestavnega dela;
 - 5.2 da je načrtovana za pritrilitev na tip traktorja, za katerega se zahteva razširitev ES-homologacije;
 - 5.3 da pritrilitev varnostne konstrukcije na traktor ustreza pritrilitvi, ki je bila preskušena in za katero je bila podeljena ES-homologacija sestavnega dela.
6. Certifikat, katerega vzorec je v Prilogi IX, mora biti priložen certifikatu o ES-homologaciji za vsako homologacijo ali razširitev homologacije, ki je bila podeljena ali zavrnjena.
7. Če je vloga za ES-homologacijo traktorja dana hkrati z zahtevo po ES-homologaciji sestavnega dela za tip varnostne konstrukcije, namenjene za pritrilitev na tip traktorja, za katerega se zahteva ES-homologacija, se ne opravijo preverjanja, določena v točkah 2 in 3.

▼ **B**

PRILOGA IX

VZOREC

Ime homologacijskega organa

PRILOGE K CERTIFIKATU O ES-HOMOLOGACIJI TRAKTORJA GLEDE TRDNOSTI VARNOSTNE KONSTRUKCIJE (VARNOSNE KABINE ALI OKVIRJA) IN TRDNOSTI NJENE PRITRDNITVE NA TRAKTOR

(Člen 4(1) Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2003/37/EC o homologaciji kmetijskih in gozdarskih traktorjev, njihovih vleče njihovih priklopnikov in zamenljivih vlečenih strojev ter njihovih sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot strojev ter njihovih sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot priklopnikov in zamenljivih vlečenih strojev ter njihovih sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot in o razveljavitvi Direktive 74/150/EGS.)

- Št. ES-homologacije:
- Razširitev ⁽¹⁾
1. Blagovna znamka ali znak traktorja:
 2. Tip traktorja:
 3. Ime in naslov proizvajalca traktorja:
 4. Če obstaja, ime in naslov pooblaščenega zastopnika proizvajalca:
 5. Blagovna znamka ali znak varnostne konstrukcije:
 6. Razširitev ES-homologacije za naslednji(-e) tip(-e) varnostne(-ih) konstrukcije(-ij):
 7. Traktor predan v ES-homologacijo dne:
 8. Tehnična služba, odgovorna za homologacijska preskušanja:
 9. Datum poročila te službe:
 10. Številka poročila te službe:
 11. ES-homologacija v zvezi s trdnostjo varnostne konstrukcije in trdnostjo njene pritrditve na traktor je bila podeljena/zavrnjena ⁽²⁾
 12. Razširitev ES-homologacije v zvezi s trdnostjo varnostne konstrukcije in trdnostjo njene pritrditve na traktor je bila podeljena/zavrnjena ⁽²⁾
 13. Kraj:
 14. Datum:
 15. Podpis:

⁽¹⁾ Če je treba, navedite, ali je to prva, druga itd. razširitev prvotne ES-homologacije.

⁽²⁾ Neustrezno črtati.

PRILOGA X

DEL A

Razveljavljena direktiva s seznamom sprememb

(iz člena 13)

Direktiva Sveta 77/536/EGS
(UL L 220, 29.8.1977, str. 1)

Del X Priloge k Aktu o pristopu iz leta 1979
(UL L 291, 19.11.1979, str. 108)

Del IX Priloge I k Aktu o pristopu iz leta 1985
(UL L 302, 15.11.1985, str. 209)

Direktiva Sveta 87/354/EGS
(UL L 192, 11.7.1987, str. 43)

Samo v zvezi s sklicevanji na Direktivo 77/536/EGS v točki 9(a) Priloge

Direktiva Sveta 89/680/EGS
(UL L 398, 30.12.1989, str. 26)

Točka XI.C.II.2 Priloge I k Aktu o pristopu iz leta 1994
(UL C 241, 29.8.1994, str. 205)

Direktiva Komisije 1999/55/ES
(UL L 146, 11.6.1999, str. 28)

Točka I.A.21 Priloge II k Aktu o pristopu iz leta 2003
(UL L 236, 23.9.2003, str. 53)

Direktiva Sveta 2006/96/ES
(UL L 363, 20.12.2006, str. 81)

Samo v zvezi s sklicevanji na Direktivo 77/536/EGS v členu 1 in točki 20 dela A Priloge

DEL B

Roki za prenos v nacionalno pravo in za začetek uporabe

(iz člena 13)

Direktiva	Roki za prenos	Datum začetka uporabe
77/536/EGS	29. december 1978	—
87/354/EGS	31. december 1987	—
89/680/EGS	3. januar 1990	—
1999/55/ES	30. junij 2000 ⁽¹⁾	—
2006/96/ES	1. januar 2007	—

⁽¹⁾ V skladu s členom 2 Direktive 1999/55/ES:

„1. Od 1. julija 2000 države članice ne smejo:

— zavrniti izdaje ES-homologacije, izdaje dokumenta, predvidenega v tretji alineji člena 10(1) Direktive 74/150/EGS, ali nacionalne homologacije za kateri koli tip traktorja ali

— prepovedati začetka uporabe traktorjev, če zadevni traktorji izpolnjujejo pogoje Direktive 77/536/EGS, kakor je spremenjena s to direktivo.

2. Od 1. januarja 2001 države članice:

— ne smejo več izdajati dokumenta, predvidenega v tretji alineji člena 10(1) Direktive 74/150/EGS, za kateri koli tip traktorja, ki ne izpolnjuje pogojev Direktive 77/536/EGS, kakor je spremenjena s to direktivo,

— lahko zavrnejo nacionalno homologacijo za tip traktorja, ki ne izpolnjuje pogojev Direktive 77/536/EGS, kakor je spremenjena s to direktivo.“

▼B

PRILOGA XI

KORELACIJSKA TABELA

Direktiva 77/536/EGS	Direktiva 1999/55/ES	Ta direktiva
Člen 9		Člen 1
Člen 1		Člen 2
Člen 2		Člen 3
Člen 3		Člen 4
Člen 4		Člen 5
Člen 5		Člen 6
Člen 6		Člen 7
Člen 7		—
	Člen 2	Člen 8
Člen 8		Člen 9
Člena 10 in 11		Člena 10 in 11
Člen 12(1)		—
Člen 12(2)		Člen 12
—		Člen 13
—		Člen 14
Člen 13		Člen 15
Priloge I do IX		Priloge I do IX
—		Priloga X
—		Priloga XI